De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 50. KAAPSTAD, DONDERDAG, 29 JULIJ 1880. No. 4,667.

ZUID- EN OOSTAFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Stoombootmaatschappij "UNION" (GELIMITEERD).

De Stoombooten dezer Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via Madeira, om den anderen Dinsdag, te St. Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

ARAB, Kapt. CAINES, 3 Aug.
GERMAN, Kapt. WAIT, 17 Augustus.
ASIATIC, Kapt. CRUTCHLEY, 19 Augustus.
NUBIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 31 Augustus.
PRETORIA, Kapt. LARMER, 14 September.

NAAR DE KUSTHAVENS EN NATAL

Vertrekken bij om de veertien dagen, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland, en eens in de 28 dagen zet de Stoomboot naar Natal hare reis voort naar

ZANZIBAR,

te Delagoabaai, Inhambane, Quillimane en Mozambiqu aanleggende.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren der Maatschappij, in de Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Directeur Generaal voor Zuid Afrika.

Naar Engeland, via St. Helena en Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot ARAB, S.R. P. CAINES, R.N.R., Gezagvoerder, zal als bovengemeld vertrekken, op Dingsdag, 3 Augustus, ten 4 uur, 's namiddags. Geen lading zal ingenomen worden na 12 uur, 's middags, op den dag van vertrek. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai, Alfred Dok, niet later dan 3 uur 's namiddags.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoombootmaatschappij, No. 62, Adderleystraat.

Naar Algoabaai en Port Natal, aanliggende te Oost Londen, alleen om Passagiers te landen.

DE Kon. Maalstoomboot ROMAN, E. GRIFFIN, R.N.R., Gezagvoerder, tegen Donderdag, 5 Augustus, van Engeland verwacht, zal als bovengemeld vertrekken, onmiddelijk na ontscheping harer Passagiers voor Kaapstad.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoombootmaatschappij, No. 62, Adderleystraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Kol. Kon. Mail Linie.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar *Londen* om den anderen Dingsdag, via *Madeira* en *Plymouth*, te *Sint Helena* en *Ascension* aanleggende op bepaalde tusschentijden. Retourkaartjes worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent tusschen Engeland en de Kaapkolonie en Natal.

Aug. 10.—CONWAY CASTLE, Kapt. JONES.
Aug. 24.—DUBLIN CASTLE, J. D. JEFFRIES, R.N.R
Sept. 7.—DUNROBIN CASTLE, J. B. HARRISON, R.N.R.
Sept. 21.—KINFAUNS CASTLE, A. WINCHESTER.

ANDERSON & MURISON, Agenten.

GROOTE VEEVERKOOPING.

DE Ondergeteekende zal Verkooping houden bij Publieke Vendutie, voor rekening van den heer IZAC J. FISHER, te Prins Albert,

Op Dingsdag, 5 Aug. 1880,

'S VOORMIDDAGS, OM 10 UUR,

VAN

97 Slagt- en Trekossen, Koeijen, Kalveren, enz.
2 Gedresseerde Paarden
1 Open Kar en 1 Tentkar.

De Verkooping zal worden gehouden in de Gebouwen van den heer DAVID THERON.

WILLIAM F. STAMPER.

Ceres, 22 Julij 1880.

N.B.—Omtrent het einde van Augustus zal eene uitmuntende partij van **600 Schapen en Bokken** ter zelfder plaatse ten verkoop worden opgeveild, waarvan nadere kennisgeving zal geschieden.

AANZOEKEN

ZULLEN door den Ondergeteekende worden ontvangen **tot op den 21sten Augustus,** voor de betrekking van ONDERWIJZER, in de 3de Klasse School, te Hermanus Pietersfontein. Salaris: £80 per jaar met woning.

J. H. KIESER.

Caledon, 26 Julij 1880.

KOUSEN EN SOKKEN.

STUTTAFORD & CO.

DAAR wij een gedeelte van den voorraad van een fabrikant in Katoenen Kousen en Sokken hebben overgenomen, bieden wij hetzelve tegen Uitverkoopprijzen te koop aan, 2000 dozijn van de eerste bezending, 600 dozijn per laatste Maalboot.

HEMDEN.

Regatta, Harvard, Oxford en Witte Hemden, voor Mannen, Jongelui en Jongens.

SCHOENEN.

Gemaakte Kleeren voor Jongens, Jongelui en Mannen, in verschillende soorten.

MANCHESTER.

Witte en Bruine Baftas en Punjums, Flanel, Blaauw, Wit en Fancy Geruit, 6/4 en 8/4, Geolied Baai, Holland, Linnen, Voerings, Mouseline, Gordijnen en Dekens.

STROOHOEDEN VOOR DAMES.

Witte, Grijze en Zwarte, in groote verscheidenheid van fatsoenen, Linten, Kant, Kramerij, Keurslijven, Onderkleeren, enz.

Manufacturenwinkel in het groot, Adderleystraat, Kaapstad.

1,000 Extra Vette Merino Schapen.

Op Vrijdag, 30 Julij aanst.,

ZULLEN opgemelde Schapen publiek verkocht worden aan **Klapmuts Statie.**—Zij zullen zeker present zijn en niet te voren uit de hand verkocht worden.

A. C. CILLIERS, JR.

Paarl, 24 Julij 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

---

600 Vette Merino Schapen met lange wol.

Op Vrijdag, den 30 Julij,

ZAL de Ondergeteekende bovengemeld getal Schapen publiek laten verkoopen te KLAPMUTS STATIE. Zij zullen zeker present zijn.

D. H. ROSSOUW.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

---

90 Extra Vette Slagtossen
16 Gedresseerde Trekossen
10 Vette Slagtkoeijen.

Op Vrijdag, 30 Julij a.s.,

ZAL opgemeld vee publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Zij zijn in goede conditie en zullen zeker present zijn.

J. D. DE VILLIERS J.D.zn.

Paarl, 23 Julij 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

TE KOOP:

10 MUILEZELS,

GEDRESSEERD, in goede konditie en Zes jaar oud, wel geschikt voor Transportdienst.

Prijs £20 netto per stuk.
Te bevragen bij

J. C. PITON, Kaapstad.

Gestolen,

UIT het Good Hope Seminary, tijdens de jongste Schoolvakantie, Junij 24 tot Julij 20, **Een Gouden Dameshorologe** met Gesloten Gladde Kas (Hunter), en de Veer waarvan gebroken is. Die hetzelve gekocht heeft en het aan bovengemeld adres terugbrengt, kan bij herkenning het daarvoor betaalde bedrag terug ontvangen en zal tevens eene BELOONING van TWEE PONDEN krijgen voor informatien, leidende tot de ontdekking van den dief.

WEGGELOOPEN.

EEN MANNETJES STRUISVOGEL, omtrent drie jaar oud, met lange vederen, zal binnen kort moeten geplukt worden. Degene bij wien gemelde Vogel moge aankomen, gelieve dadelijk kennis te geven aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

S. J. VAN DER SPUIJ.

Vissershok, 20 Julij 1880.

TWEEDE BEZENDING WINTERGOEDEREN.—Thans ontpakt: Sterke Laarzen van alle soorten voor Mans en Vrouwen (tegen de Laagste Prijzen, Kontant), Warme Winterkleederen voor Knapen, Jongelieden en Mannen,—Ulsters, Overjassen, Baatjes, Manellen, Werk- en Reispakken, Blikken Koffers, Goedkoope Kisten, Karpetgoed en Zeildoek Tasschen (de goedkoopste in de stad), in PACKHAM & Co.'s Standard Magazijn, Adderleystraat, naast de Standard Bank.—N.B.—Vergis u niet in ons Adres.

STRUISVOGELS! STRUISVOGELS!

Belangrijk voor Struisvogelboeren.

Vele Struisvogelboeren hebben zware verliezen omdat hunne Vogels sterven, terwijl bijna alle bezwijken tengevolge van ziekten ontstaan door

WORMEN

(welke schier iedere Vogel meer of min heeft), en daarom achten de Ondergeteekenden, uitvinders en Eigenaars van

POCOCK'S ANTHELMINTISCHE (of worm) OLIE

Voor Wormen en Verstoppingen in Struisvogels,

het zich ten pligt hen, die gelden hebben en waarschijnlijk nog zullen lijden door verliezen in hun voorraad, bekend te maken met de wonderbare uitwerkselen dezer Olie op Vogels, die lijden.

Een of twee Doses zullen gewoonlijk genoeg zijn een volk-mene genezing te bewerken, door alle obstructie en ieder kwaad, uit Wormen ontstaande, uit te drijven. Deze Olie bezit de kracht om dadelijk de Wormen, die in het ligchaam zijn, te doden, en zij doodt en neemt ze niet alleen weg, maar verbetert tevens op zigtbare wijze de gezondheid van den Vogel. Zij is goed zoo wel voor *oude* als *jonge* Vogels, en daar laatstgenoemde meer bijzonder aan *Wormen* onderhevig zijn, is het de pligt van de eigenaars zeven Doses in te geven om alle voor dat eenige teekenen zich voordoen, gedachtig aan de les: "Het is beter eene kwaal voor te komen dan die te genezen." Wanneer de Olie eerst in het gestel is, verkrijgt de Vogel een bloei en glans tot nog toe onbekend, en wordt het onmogelijk voor de Wormen voort te telen of te bestaan.

Ten einde den Struisvogelboer een goed denkbeeld te geven, wanneer de Vogels lijden aan *Wormen* of *Verstopping*, zal hij aan ieder der volgende teekenen terstond kunnen zien dat uitstel gevaarlijk is, en dat, tenzij hij den Vogel eene Dosis van deze Olie toedient, hij in alle waarschijnlijkheid hem verliezen zal.

Indien de Vogel ziek is, zal hij zeer rusteloos, dof en slaperig zijn, en tevens gebrek hebben aan eetlust, soms afgewisseld door een verslindenden honger, duizeligheid, jeuking, dorst, en geheel ziekelijk voorkomen, hardlijvigheid, slijmerigen afgang soms met kleine draadachtige wormen, enz. enz., Het is niet noodig er bij te voegen, dat de voorgaande teekens snel en zeker toenemen, en dat zij leiden tot den spoedigen dood van den Vogel, als de ziekte niet spoedig gekeerd wordt.

In het aanbevelen dezer Olie, *als het eenige veilige en zekere geneesmiddel*, houden zich de eigenaars overtuigd van hare dengde ijkheid. Zij is veel gebruikt met wezenlijk wonderbare uitkomsten, in verscheidene van de belangrijkste Struisvogeldistrikten in de kolonie; en van alle kanten worden zeer aangename en volloende berigten aangaande het gebruik daarvan ontvangen. Een heer (de eigenaar van eenige volwassene Struisvogels) deelt ons mede: "Op een dag verleden week werd een mijner fraaiste zestig volwassene Struisvogels) deelt ons mede: "Op een dag verleden week werd een mijner fraaiste zestig volwassene Struisvogels ziek, en 's nachts gaf ik hem eene Dosis Croton Olie. Den volgenden morgen vond ik hem dood. Vogels ziek, en 's nachts gaf ik hem eene Dosis Croton Olie. Den volgenden morgen vond ik hem dood. In den loop van den dag werd een ander fraaije Vogel ziek, en daar men mij aanbevolen had een proef In den loop van den dag werd een ander fraaije Vogel ziek, en daar men mij aanbevolen had een proef te nemen met "POCOCK'S ANTHELMINITSCHE OLIE," gaf ik hem tegen den avond een volle te nemen met "POCOCK'S ANTHELMINITSCHE OLIE," gaf ik hem tegen den avond een volle Dosis. Den volgenden dag gaf de Vogel teekenen van wezenlijke beterschap, en in den loop van weinige uren, was hij weder volkomen hersteld. Ik ben zoo in mijn schik met den uitslag, dat ik nu een Dosis wil geven aan elk mijner zestig Struisvogels."

Het volgende verscheen in de *Argus* van den 17den April:—

EEN KOSTBAAR GENEESMIDDEL.—De heer J. H. MALAN schrijft uit Wellington aan de *Zuid Afrikaan*:—"Ik ben gedurende vele jaren een Vogelstruisboer geweest en heb verscheidene kostbare Vogels verloren, aan hetgeen men "Verstopping" noemt. Ik heb alle middelen te vergeefs gepropeerd. Onlangs hoorde ik van een nieuw geneesmiddel, de "Anthelmintische Olie," bereid door POCOCK & Co. Ik liet een fleesch uit de stad komen en vond welda gelegenheid de Olie te proberen. Een mijner Vogels krijgt de bovengenoemde ziekte. Ik gaf hem een half wijnglas vol en kort daarna loosde het dier eene hoeveelheid water en zand, zooals een Vogelstruismaag slechts kon bevatten. Daarna begon het weer te eten en bleek geheel genezen.

Elandskloof, distrikt Paarl, 21 Feb. 1880.

Den Heeren J. P. POCOCK & Co., Kaapstad.

WAARDE HEEREN,—Ik heb de eer u te berigten, dat uw "Anthelmintische Olie" meest werkdadig werkte, om die Vogels te genezen, aan welke ik de Olie toediende. Ik beschouw deze Olie als een uitstekend geneesmiddel en wanneer de aanwezigheid van Wormen, *voornamelijk van den Lintworm*, slechts *vermoed* words, dient een Dosis dezer Medicijn gegeven te worden, daar Struisvogels allen min of meer aan die kwaal mank gaan.

Ik ben, enz.,

D. J. PENNEY.

Klapmuts, 8 April 1880.

Den Heeren J. P. POCOCK & Co., Kaapstad.

WAARDE HEEREN,—De kracht van de "Anthelmintische Olie," die gij voorgeschreven hebt als een geneesmiddel voor Vogelstruizen, die aan ziekten lijden, veroorzaakt door Wormen, is ten volle bevestigd. Na een naauwkeurige proefneming met uwe Olie, ben ik blijde u de gunstigste getuigenis te verstrekken wat hare werking betreft.

Ik ben, enz.,

D. W. H. WESSELS.

De Dosis voor een volwassen Vogel is twee Eetlepels vol of een Half Kelkje 's avonds, hetzij als drankje of a's pil opgemaakt met broodkruimels of zemels; voor Kuikens is de helft genoeg.

Verkocht in bottels, bevattende 12 VOLLE DOSES, voor 10s. per bottel, en alleen toebereid door de uitvinders,

J. T. POCOCK & CO.,

Pharmaceutische en Homœpathische Chemisten en Droogisten in het groot.

No. 6, KORTEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

N.B.—Zorg dat gij het echte artikel krijgt. Iedere Bottel heeft een label er aangehecht, met onzen naam en ons adres en de kurk is insgelijks bedekt met een strook met den naam er op van J. T. POCOCK & Co., Kaapstad.

☞ *De Bottel moet goed worden geschud, eer dat de Olie gebruikt wordt.*

HEININGDRAAD.

Zwart gegloeid IJzerdraad
Zwart ovaal Staaldraad.
Gegalvaniseerd Draad
Gegalvaniseerd, gevlochten draad, 5 draads, Heiningpalen
Gegalvaniseerde Spanpalen
Krammen, gegalvaniseerde Spanbouten, Spanklampen en Spanmachines.

Een groote voorraad dezer artikelen is zooals gewoonlijk voor lage prijzen te koop bij

GEORGE FINDLAY & CO.

Magazijn van IJzerwaren, Gravestraat.

GROOTE VERKOOPING

VAN

Ossen, Ezels en Paarden.

60 Extra Vette Slagtossen
2 Span geleerde Jonge Trekossen
2 Span Jonge Ezels
20 Paarden, Ruins en Merries.

OP

Donderdag, 5 Augustus a.s.,

ZULLEN opgemelde Ossen, Ezels en Paarden publiek verkocht worden uit de Marktkraal te Wellington.

Zij worden gewaarborgd in extra vette conditie te zijn en worden door den ondergeteekende zelven opgebragt.

P. J. F. BAARTMAN.

Paarl, 23 Julij 1880

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

WELLINGTON.

100 Extra Vette Slagtossen en Koeijen.

Op Vrijdag, den 6 Augustus,

ZAL bovengemeld getal Ossen en Koeijen publiek worden verkocht uit de Marktkraal.

A. S. HAUPTFLEISCH.

Wellington, 26 Julij 1880.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

PAARDEN.

DE Ondergeteekende, voornemens zijnde een Landreis te doen, zal

Op Zaturdag, den 31 Julij,

per Publieke Veiling laten verkoopen, op de PARADE, precies om Half-twaalf, zijn **PAAR KOSTBARE PAARDEN,** 6 à 7 jaar oud, Donkerbruin, Hengsten, ruim 14 Handen hoog.

A. J. DE WAAL.

27 Julij 1880.

J. J. HOFMEYR & ZOON, Afslagers.

TE KOOP,

Voor £600 of te Huur tegen £4 10s. per Maand,

TE STELLENBOSCH.

EEN CENTRAAL GELEGEN **HUIS,** in den besten staat van reparatie, bevattende Zes Kamers, Keuken en Dispens, benevens Twee nette Buitenkamers met Planken Vloeren, en andere Buitenvertrekken, benevens Private Waterleiding en Kleinen Tuin met Vruchtboomen.

Doe aanzoek bij

DR. C. SMUTS.

Onderlinge Maatschappij van Levensverzekering van de Kaap de Goede Hoop (Mutual).

HET JAARLIJKSCHE RAPPORT, dat op den 2 Aug. op de algemeene vergadering zal ingediend worden, is thans gereed en verkrijgbaar op het Hoofdkantoor te Kaapstad en bij al de Agenten der Maatschappij in de Kolonie.

J. C. GIE, Secretaris.

Kantoor, Mutual.
Kaapstad, 24 Julij 1880.

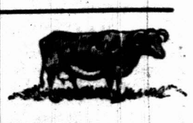

UITGEBREIDE VERKOOPING

VAN

SLAGT- EN TREKVEE.

OP MAANDAG AANSTAANDE, den 2den Augustus, zal ten Dorpe D'URBAN verkooping worden gehouden van

50 Vette Slagtossen
50 Do. Slagtkoeijen
100 Trek- en Jonge Ossen.

Zij zijn in uitstekende conditie en uitgezocht en met de grootste zorg opgebragt door den welbekenden Togtganger

W. H. FISHER.

J. J. HOFMEYR & ZOON, Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING

AAN DE PAARL,

VAN

30 FRAAIJE EN VRUCHTBARE BOUWERVEN,

OP VRIJDAG, 20 AUGUSTUS 1880.

DE Ondergeteekende, door ziekelijke omstandigheden daartoe genoodzaakt zijnde, heeft besloten op bovengemelden datum zich van een gedeelte van zijn KOSTBAAR VASTGOED, genaamd "BENEDEN NANTES" te ontdoen.

Dat Fraaije Stuk Grond is gelegen aan de Hoofdstraat, naar Lady Grey Brug leidende, verdeeld in 30 FRAAIJE BOUWPERCEELEN, beplant met een Vruchtbaren Wijngaard, goed opleverende, en is ook bijzonder geschikt voor het planten van Mielies of eenige andere plant.

Dit Eigendom, zoo centraal gelegen, met de Hoofdstraat aan de eene en de verkochte Erven van den heer BOOIJSEN aan de andere zijde, en in de onmiddelijke nabijheid van het Spoorwegstation Lady Grey Brug, maakt het zeer geschikt voor Bouweinden, en behoeft als een goede Handelsstand geene verdere aanbeveling, daar het gelegen is in het bedrijvigste gedeelte van het Dorp. Het Pand is voorzien van **Volop Water.**

BONUS ZAL GEGEVEN WORDEN.

J. M. ENSLIN, Sr.

Paarl, 28 Julij 1880.

F. LUTZ & CO.,

45, STRANDSTRAAT, 45,

WENSCHEN den Inwoners van Kaapstad en omliggende plaatsen mede te deelen, dat zij juist eenige der schoonste Pianos en Harmoniums ontpakt hebben die ooit in de Kolonie zijn ingevoerd.

Zij hebben ook Draaiorgels van een geheel nieuwe constructie.

Kerkorgels, Pianos, Harmoniums en alle andere Muziekinstrumenten worden na de kortste kennisgeving gestemd en in orde gebragt.

F. LUTZ & Co.,

45, STRANDSTRAAT, 45.

N.B.—**TE KOOP:** Een Piano uit de Tweede Hand.

75 Vette Slagtossen.

Op Woensdag, 4 Augustus,

ZAL bovengemeld getal Ossen publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE.

WILLIAM WILSON.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

J. A. DU TOIT'S

PRIVAAT LOGIESHUIS, 28, STRANDSTRAAT, nog geen minuut van de Railway Statie, vroeger HAYLETT's Logieshuis, waar geene kosten aan gespaard zijn tot in- en uitwendige verbetering en gerief. Termen billijk.

N.B.—Speciale schikkingen voor Boarders bij de maand.

STELLENBOSCH.

DE Ondergeteekende, eenen Winkel geopend hebbende in Negotie- en IJzerwaren, Schrijfbehoeften, enz.,—verzoekt hiermede de gunst en ondersteuning van de geachte Ingezetenen van Stellenbosch.

ALTIJD VOORHANDEN:

Een Voorraad Klaargemaakte Kleederen voor Mannen en Jongens.

W. J. DE KOCK.

BEVALLEN,—Op den 25sten Julij, van eene Dochter, de geliefde Echtgenoote van J. J. S. DE VILLIERS, JUN.

Rust en Vrede,
Distrikt Stellenbosch.

GETROUWD te Wellington, op 19 Julij 1880, met Speciale Licentie, door den Wel-Eerw. A. MURRAY, Jongejuf. GESINA HESTER SUSANNA WICKENS, tweede dochter van wijlen HENRY WICKENS, met HENDRIK WILHELM BARTMAN, van de Paarl.

Zondagschool Conferentie

TE STELLENBOSCH.

EEN Uitvoerig Verslag van de verrigtingen van deze Conferentie is ter Perse. Zondagschool- vrienden, die exemplaren willen hebben, gelieven hunne namen in te zenden aan den heer A. Kriel, Theol Cand., Stellenbosch. Het zal tegen een lagen prijs te bekomen zijn.

MAANSVERANDERINGEN.

Julij 29, Laatste Kwartier, 0u. 54m. voormiddags.
Augustus 6, Nieuwe Maan, 5u. 2m. voormiddags.
Augustus 13, Eerste Kwartier, 1u. 56m. namiddags.
Augustus 20, Volle Maan, 6u. 32m. voormiddags.
Augustus 27, Laatste Kwartier, 5u. 29m. namiddags.

NIEUWE MARKT.

Van 27 en 28 Julij.

Aardappelen, per 3 bs.	0	14	0 —	1	0	0
Boonen, per 3 bs.	1	5	0 —	2	1	0
Bloemkool,	0	0	2 —	0	0	[illegible]
Beet, per bos	0	0	1½ —	0	0	[illegible]
Eijeren, per 100	0	12	3 —	0	12	[illegible]
Eenden, per stuk	0	3	4 —	0	3	8
Guavas, per 100	0	1	0 —	0	4	0
Ganzen, per stuk	0	4	9 —	0	5	0
Hoenders, per stuk	0	1	9 —	0	2	5
Kool, per stuk	0	0	1 —	0	0	2½
Kalkoenen, per stuk	0	4	0 —	0	8	2
Limoenen, per 100	0	2	9 —	0	5	0
Nartjes, per 100	0	1	4 —	0	2	4
Patattas, per 3 bs.	0	8	6 —	0	10	0
Pijnappelen,	0	0	8 —	0	0	9
Speenvarkens,	0	7	9 —	0	10	0
Uijen, per 3 bs.	0	7	6 —	0	9	3
Witte Wortels,	0	0	1 —	0	0	2½
Wortels, per bos	0	0	1 —	0	0	1½
Zuurlimoenen, per 100	0	2	9 —	0	2	10

MARKTPRIJZEN.

Van 27 en 28 Julij 1880.

		£	s.	d.	£	s.	d.
295 bs.	Aardappelen, pr. 3 bs.	0	10	0 —	1	2	6
	Eijeren, per 100	0	11	0 —	0	14	0
	Hoenders, per stuk	0	1	9 —	0	2	3
2 vr.	Haverg, pr. 100 lb.	0	4	7 —	0	9	6
40 zk.	Kaf, per 16 zakken	3	0	0 —	3	16	0
	Varkens, speen	0	7	6 —	0	7	11
175 bs.	Uijen, per 3 bs.	0	7	6 —	0	11	3

Dingsdag,	27 Julij	9	Wagens	16	Karren
Woensdag	28. do	2	do.	17	do.

GETROUWD.

(*Met Speciale Licentie.*)

In de Ned. Geref Kerk, op Woensdag, den 28sten Julij, door den Wel-Eerw heer A. D. Luckhoff:—De heer Godfried Gerhardus Coetzee, met jongejufv. Eliza Isabella Mellish.

GEDOOPT.

In de Groote Ned. Geref Kerk, Woensdag den 28 Julij, door den W.Eerw. Dr. J. J. Kotzé Gz.:—Een Zoon van den heer Willem van Winsen, met name Louis Henri. Een Dochter van den heer Jan Scholtz, met name Elizabeth Jacoba.

SHIPPIN INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

July 27—Duart Castle, SSt, from London.
28—Brig, standing S.W.

TABLE BAY.—SAILED.

July 27—Nyanza, SSt, to coast ports.
27—Namaqua, SSt, to Port Nolloth.
27—Balmoral Castle, SSt, to London.
27—Duart Castle, SSt, to coast ports.

THEATER ROYAL.—Zooals verwacht werd, doet Kapt. Roebuck excellente zaken met "*La Grande Duchesse.*" Het is nu de tweede week dat het opgevoerd wordt en sedert den eersten avond was de zaal bij iedere gelegenheid gevuld met een gehoor dat de meest bepaalde bewijzen van ingenomenheid met het stuk leverde en zeer luidruchtig deszelfs goedkeuring over de wijze der opvoering er van betoonde. Dit is dan ook, ligt te begrijpen daar deze stellig de beste uitvoering van dien aard is, die ooit in Kaapstad is gezien, en bovendien verdient Kapt. Roebuck ruimschoots ondersteuning, daar de groote kosten die hij uitgelegd heeft om deze operette zoo volledig mogelijk op het tooneel te brengen, duidelijk bewijs levert, dat hij niet het feit uit het oog verliest, dat zijne ondersteuners en de liefhebbers van het tooneel regtmatige aanspraak hebben, dat in hunne behoeften op behoorlijke wijze voorzien wordt.—*Ingezonden.*

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 29 JULIJ 1880.

DE BASUTOS.

DE berigten uit Basutoland blijven onheilspellend. De geruchten omtrent het afbranden van handelsstations zijn wel niet bevestigd, doch het blijkt een feit te zijn, dat sommige der in Basutoland woonachtige Fingoes hun gehoorzamen aan de ontwapeningsproklamatie met hun bloed hebben moeten boeten. En feiten zijn zij altemaal, dat de "rebellen," zooals wij ze nu moeten noemen, versterkt zijn door een gedeelte van Molitsanis volk,—dat zij voortgaan met hen die zij verdenken van een neiging om hun geweren uit te leveren, van vee en andere have te berooven,—dat tallen van "loyale" Basutos het land hebben moeten ontvlugten, daarin gevolgd wordende door al de handelaars,—dat de magistraten hunne stations in staat van verdediging hebben gesteld, elk oogenblik een aanval verwachtende, en dat de Regering nu druk in de weer is met juist die Basutos, welke zij pas heeft ontwapend, op nieuw te wapenen, ten einde de opstandelingen te helpen bestrijden. Gisteren ging ook nog een gerucht, dat een bende gewapende Basutos zich op Vrijstaatsch gebied heeft vertoond om hunne voortvlugtige landgenooten na te zetten en hun hun vee afhandig te maken. In hoeverre dat gerucht op daadzaken steunt, kunnen wij op het oogenblik niet uitmaken. Maar het zou een rare vergelding zijn voor de koloniale bemoeijingen met den Basuto-oorlog van 1868, indien wij nu, behalve een oorlog in Basutoland zelf, ook een Vrijstaatsche rekening ter vereffening kregen wegens overschrijdingen van republikeinsch gebied, gepleegd door de beschermelingen, die wij weinige jaren geleden met kracht en geweld onder onze vleugels namen.

Of de Regering nu verwacht, dat de door haar op nieuw gewapende loyale Basutos talrijk en krijgshaftig genoeg zullen zijn om de opstandelingen ten onder te brengen, blijkt niet; en wij kunnen dat noode gelooven, wanneer wij ons te binnen brengen, hoe minachtend zij zich keer op keer heeft uitgelaten over de diensten, door de Basuto-hulpbenden bij Moirosisberg bewezen, en wanneer wij daarbij voegen dat Doda, Moirosis zoon, wordt verondersteld, zijns vaders berg op nieuw in bezit genomen te hebben. Maar hoe anders moeten wij 's heeren Spriggs orders aan de Rijdende Scherpschutters verstaan, om voorloopig de Basuto-grenzen niet te overschrijden? De Koloniale Secretaris heeft besloten, Lerothodi en Masoepa in hechtenis te laten nemen. Van zijn standpunt rest hem geen andere keus. Maar het ten uitvoerleggen van zijn besluit is eene taak van belang. Daartoe zullen wat grootere strijdkrachten vereischt worden dan die, waarover de magistraten thans kunnen beschikken. Aarzelt de heer Sprigg, den Rijdenden Scherpschutters te gelasten het land binnen te rukken, dan kan het om geen andere reden zijn, dan dat hij twijfelt, of zij wel berekend zijn om den tegenstand, die hun zal worden geboden, te boven te komen—dan is het, omdat hij de behoefte aan verdere strijdkrachten inziet—dan mogen wij ons een beroep op de Boerenruiterij en Burgerij als geen ver verwijderde waarschijnlijkheid voorstellen, en dan mogen wij voorspellen, dat de begrootingen van het volgende jaar wel den invloed van het een en ander zullen ondervinden.

Natuurlijk ontbreekt het niet aan ontwapeningsmannen, die, bitter teleurgesteld over de treurige vruchten van hun halstarrige en roekelooze staatkunde, hun teleurstelling trachten te bedekken met het gegil: "Dat alles hebben wij te danken aan de tegenstanders van ontwapening." Vooral hebben zij het gemunt op mannen als de heer Irvine, het lid voor King William's Town. Deze zou een dergenen zijn, die zich thans verheugen over de weerspannigheid der Basutos en die trachten in de hand te werken. Het zotte der aantijging springt genoegzaam in het oog, wanneer wij melden dat de heer Irvine lid is van eene koopmansfirma, die tusschen de £15,000 en £20,000 aan koopmanswaren in Basutoland heeft; dat hij reeds maanden geleden vreesde dat de ontwapeningspolitiek zou leiden tot een Basuto-opstand, waarbij al die waarde zou in gevaar komen; en dat zijne agenten thans inderdaad hals over kop met den ganschen voorraad naar Vrijstaatsch gebied hebben moeten verhuizen, kostbare gebouwen achterlatende, om welligt een prooi te worden van de woede der opstandelingen. Mannen die zooveel hebben te verliezen, zijn zelden aan stokers van opstanden.

DE PHYLLOXER .

OP aandrang van een paar vertegenwoordigers der wijndistrikten laschte de Prokureur Generaal in de bill tegen den invoer van de phylloxera eenige clausulen in, om zorg te dragen voor de uitroeijing van wijngaarden, waarin de zoo gevreesde ziekte mogt uitbreken. Die clausulen waren blijkbaar afkomstig uit de Australische wet op hetzelfde onderwerp en hielden dan ook, even als die wet, de bepaling in, dat den eigenaars van aangetaste en uitgeroeide wijngaarden schadevergoeding zal worden verleend. Doch toen zij in Comité-generaal in behandeling kwamen, schrapte de heer Upington het geven van schadevergoeding geheel, en hoewel de heeren Merriman, Marais en Hofmeyr gisteren er op aandrongen dat de clausule tot haren vorigen vorm zou worden teruggebragt, bleef de bepaling geschrapt.

Wij vreezen dat dit, mogt de phylloxera hier op een kwaden dag aanlanden, aanleiding zal geven tot bittere ontevredenheid en de wet ten laatste geheel krachteloos zal maken. Zie, de gewijzigde clausule houdt in dat, niet alleen aangetaste stokken, maar ook die, welke verondersteld worden aangetast te zijn, mogen worden uitgeroeid. In Australië zijn gansche wijngaarden uitgeroeid, die heeten door de phylloxera besmet te zijn, terwijl het insekt per slot van rekening er later bleek geenszins te zijn aangeland. Den eigenaars dier ongelukkige wijngaarden werd dáárechter schadevergoeding verleend. Doch geschiedt hetzelfde alhier, dan zal de wijnboer zich van zijn middel van bestaan beroofd zien, in het belang van het publiek welzijn, zonder dat hij een penny als vergoeding ontvangt. Wel is waar, meent hij dat zijn wingerdstokken gaaf en gezond waren, dan kan hij gaan klagen in het Hof. Doch welke kans op een gelukkig proces zal hij hebben, wanneer zijn stokken zijn verbrand en de wijngaardinspekteur volhardt dat hij gegronde redenen had om te veronderstellen, dat dezelve aangetast waren? Sommige wijnboeren mogten processen beproeven; doch talrijke mislukkingen zouden anderen afschrikken van hun voorbeeld te volgen. En dan zal men dit zien gebeuren, dat wanneer een boer ziekteteekens aan zijn wingerd bespeurt, hij dezelve zorgvuldig zal geheim houden voor vriend en vijand en bovenal voor den wijngaard-inspekteur. De vrees, dat wanneer hij klapt, hij dadelijk als wijnboer zal moeten op de flesch gaan, en de hoop dat wanneer hij zwijgt, de ziekte per slot van rekening zal kunnen blijken niet de phylloxera te zijn en hij althans nog eenige oogsten zal kunnen inzamelen, zal hem leeren den mond te houden. En dan zal de ziekte, die welligt aanvankelijk gemakkelijk uit te roeijen was, voortwoekeren, totdat dezelve door elken voorbijganger op te merken is, en komt de inspekteur ten laatste met zijn uitroeijingsmethode tusschenbeide, dan zullen de wijngaarden der gansche buurt besmet en alle geneesmiddelen te laat zijn. Zonder schadevergoeding, voor hetzij de helft of het geheel der waarde, zullen de bepalingen op wingerduitroeijing heel weinig baten.

DE ACCIJNS.

DE heer Hofmeyr trok gisteren zijn motie in tot het in overweging nemen van het rapport der Accijnscommissie. Wij gelooven, dat indien hij met het onderwerp ware voortgegaan, hij een motie om het rapport aan de Regering ter ten uitvoerlegging op te dragen zou hebben doorgekregen. Doch het Huis was gisteren reeds zoo zeer uitgedund, dat hij zich het verwijt zou hebben op den hals gehaald van opzettelijk gewacht te hebben totdat zijne tegenstanders waren vertrokken, en de Regering zou eene goede verontschuldiging hebben gehad, om niet naar het besluit te handelen. Voorts werd het gedrukte rapport eerst gisteren laat ter tafel gelegd, en had geen enkel lid de gelegenheid gehad het zamen met het getuigenis door te lezen. Onder die omstandigheden bleef er geen andere keus over, dan de accijnswet voor dit jaar te laten rusten, ten einde haar in de volgende sessie weder onder handen te nemen.

HET PARLEMENT wordt Vrijdag geprorogeerd.

NIEUWE INSOLVENTIE, 27 JULIJ.—Oloff Abraham Bergh, winkelier te Kaapstad, schulden £243 2s. 7d.; tekort £172 8s. 6d.

GOEDE PRIJS.—Een plaats tusschen Barkly en Kimberley is dezer dagen verkocht voor den enormen prijs van £17,000.

SCHAATSENBAAN.—De schaatsenbaan te Graaff-Reinet is kort geleden weder geopend. Er was een tal van bezoekers.

PAARDESPEL.—Het circus van Bell is nu elken dag open. Er worden lessen gegeven in de hoogere rijkunst.

AAN den heer Ludwig Ferdinand Sheitlin Bindeman is vergunning verleend tot de uitoefening der tandheelkundige praktijk in deze Kolonie.

DE HEER ZARNIKOW, die pas zijn hotel te Claremont verkocht heeft, gaat naar Grahamstad, alwaar hij het Royal Hotel heeft overgenomen.

EEN GROOT AANTAL LEDEN van de beide Parlementshuizen is per de *Nyanza* en de *German* op reis huiswaart gegaan.

"MOUNT PLEASANT," het eigendom van den heer Alexander en gelegen in de Oranjestraat, is gisteren verkocht aan den heer Aderne voor de som van £3,350.

PAS OP VOOR GELEERDE KAFFERS.—Uit Queenstown schrijft men, dat aldáár een Kaffer, Gilbert genaamd, die voorgeeft een handelaar en een Zondagschoolonderwijzer te zijn, wegens diefstal veroordeeld is tot drie maanden dwangarbeid.

ONAFGEHAALDE GOEDEREN.—De *Gazette* van Dingsdag publiceert een lijst van goederen, die voor een tijdsverloop van langer dan drie maanden in de verschillende rijksentrepôts in deze Kolonie hebben gelegen.

WETGEVENDE RAAD.—De heeren Samuel Cawood en Robert Mitford Bowker zijn behoorlijk genomineerd als kandidaten voor de vakature in den noordoostelijken cirkel. De verkiezing zal plaats hebben op den 3den September aanst.

DS. ROUSSEAU VAN HOPETOWN kwam Woensdag hier (Richmond) aan op bezoek bij zijne familie. Het spijt ons zeer dat hij op het pad een ongeluk met zijn kar gekregen heeft, die omgeslagen is, waardoor de WelEw. heer heer een blaauw oog en eenige ligte wonden aan het hoofd opgedaan heeft. Donderdag is hij weer naar Hopetown vertrokken.

DE GEHEIME DIENDER CHARLIE, te Kimberley, die onlangs een zeer bezwarende aanklagt heeft ingediend tegen een der Inspekteurs, is bij onderzoek der zaak gebleken, zich aan meineed en valsche aanklagt te hebben schuldig gemaakt, en het Hooge Hof van West Grikwaland heeft hem deswege gevonnisd tot twee jaar dwangarbeid en 25 geezelslagen.

IN DE VOLGENDE INSOLVENTE BOEDELS is gisteren ten overstaan van den Master vergadering gehouden:—James Thomas en wijlen Thomas Swan, eerste, geene krediteuren verschenen en geene vorderingen bewezen. Johs. F. Blanckenberg, tweede, schuldvorderingen bewezen ten bedrage van £4,972 3s. 9d., en de heer G. W. Steijtler tot eenig curator gekozen. Samuel Plant, derde; de curator las zijn rapport voor, maar er werden geen besluiten genomen.

AANSTELLINGEN.—De heer Horatio Halse tot vrederegter voor het distrikt Port Elizabeth; de heer Herm. Christiaan van Zijl en de heer W. C. Scully tot vrederegters voor het distrikt Aberdeen; de heer J. P. Roos tot pakhuismeester bij het partikuliere buskruidmagazijn te Fraserburg, toebehoorende aan den heer Jacob Rothkugel, en de heeren Mulder en Syms; de heer Carl Joseph Roux tot waarnemend klerk bij het vredegeregt te Bredasdorp; de heer W. Joh. Pienaar tot uitreiker van processtukken van het periodieke Hof te Betheeda, distrikt Graaff Reinet.

DE BURGERMAGT.—De heeren S. P. van Eliewee en P. H. S. van Zijl zijn benoemd tot veldkapiteins, in de wijken No. 4 en 5, in de divisie Clanwilliam, in plaats van wijlen den heer J. P. S Nieuwoudt en van den heer E. H. W. Nieuwoudt, die bedankt heeft. De heer A. Farquhar is in dezelfde divisie benoemd tot veldkapitein van wijk No. 2, in plaats van den heer F. J. Lubbe, die bedankt heeft.

EEN KAFFER, wonende in het distrikt van Queenstown, die niet in staat was naar zijne meening regt te erlangen, besloot den Gouverneur in persoon te gaan opzoeken en wandelde daartoe naar Mosselbaai, waar hij passage nam op een der stoombooten. Hij heeft Sir Bartle gesproken en werd door het Gouvernement met een brief voor zijn magistraat naar Oost Londen teruggezonden.

AAN CORRESPONDENTEN.—Wij hebben ongeveer vijf-en-twintig brieven in portefeuille, die op plaats wachten. Dit als antwoord op de vragen van enkele correspondenten, waarom hunne brieven nog niet zijn verschenen.—Omtrent het Stellenbossche dispuut ontvingen wij twee brieven, een van iedere partij, voor ons vorig nommer. Beiden moesten overstaan, en nu verbeeldt iedere partij zich, dat wij met de andere sympathiseeren.—Zoodra de Parlementssessie is afgeloopen, zullen wij trachten opruiming te houden.

DE KOMST VAN DS. A. MOORREES.—*De Richmond Era* zegt:—De Eerw. Kerkeraad alhier heeft een schrijven van den beroepen leeraar Ds. A. Moorrees ontvangen, verzoekende dat ligchaam ZEw. te melden, of er bij zijn komst naar deze gemeente haast is, of dat het nog eenigen tijd uitstel kan lijden. Ds. Moorrees had namelijk aan de gemeente van de Noorder Paarl, waar ZWEw. als hulpprediker werkzaam is, beloofd, haar niet dan bij dringende noodzakelijkheid te zullen verlaten en nu wilde ZWEw. weten of er voor zijn spoedige komst naar hier noodzakelijkheid bestaat. De Eerw. Kerkeraad was Zaturdag op het dorp vergaderd, en is tot het besluit gekomen om Ds. Moorrees te verzoeken, om zoo spoedig als het ZWEw. doenlijk is naar Richmond over te komen, en zijn werk onder ons te beginnen.

EEN HARD GEVAL.—Aan de Wetgevende Vergadering is eene petitie gepresenteerd, afkomstig van den heer Cornelis V. de Villiers, van Doode kraal, die daarbij redres zoekt in eene zaak, waaromtrent het volgende wordt in herinnering gebragt. Eenigen tijd geleden werd op last van den Kaapschen Afdeelingsraad steengruis gegraven uit een stuk erfpachtland, dat in het bezit was van den heer de Villiers, en deze, meenende dat daarmede zijne regten bekort werden, betrok den raad in eene aktie voor het Hooge Hof, welke regtbank uitspraak deed ten zijnen voordeele. De Raad echter bragt de zaak in appèl voor den Geheimen Raad in Engeland, en die hoogste regtbank vernietigde het te Kaapstad geslagen vonnis en verwees den heer de Villiers in de betaling der kosten. Die kosten bedragen tezamen £404, eene som, die de respondent moeijelijk te betalen vindt, en het is daartegen dat hij de tusschenkomst der Wetgeving inroept. Verscheidene afdeelingsraden hebben zich in der tijd aangesloten bij den Kaapschen om de kwestie, die van algemeen belang is voor die ligchamen niet alleen, maar ook voor alle bezitters van erfpachtgronden in de kolonie, beslist te krijgen. En daar die kwestie nu voor goed is uitgemaakt, schijnt het niet onbillijk te zijn, dat de kosten om tot dien uitslag te geraken zoo veel mogelijk verdeeld worden over al de partijen, die getoond hebben er bij belang bij te hebben. Waarschijnlijk zal het Parlement bij de overweging der petitie deze omstandigheid niet uit het oog verliezen.

DS. ROUSSEAU, van Hopetown, heeft naar het blijkt oneenigheid gehad met sommige leden van zijn kerkeraad en gemeente. Een correspondent van daar had omtrent het voorgevallene een berigt gezonden naar de *Colesberg Advertiser*, en het geschil, dat zijn oorsprong schijnt te hebben in het ijverig streven van den Eerwaarden heer in het belang der afschaffing van den sterken drank, vrij ernstig voorgesteld, zoo zelfs, dat de gemeente van den Eerw. heer ontslagen wenscht te worden, en deze op zijne beurt £5000 geëischt zou hebben om zich van haar los te maken. Hieromtrent leest men het volgende in de *Richmond Era*:—"Wij kunnen verzekeren, dat veel in dat berigt overdreven is, en dat het geheel leugenachtig is, dat Ds. Rousseau £5000 gevraagd heeft van zijne gemeente, om zijne betrekking als leeraar bijhaar op te geven. De Eerw. heer was tegen het houden eener speciale kerkeraadsvergadering op Vrijdag vóór het Nachtmaal, omdat den daaropvolgenden Maandag de gewone kerkeraadsvergadering zou plaats hebben, en er niets op te speciale vergadering te behandelen was, dan eene klagte over Ds. Rousseau's verbindtenis tot het Goede Tempelierschap. Er wordt in dien brief gezegd, dat Ds. Rousseau geweigerd heeft op de Gemeentevergadering aan iemand het woord te geven. Dit is geheel onjuist, daar Z.W.Eerw. nooit van eene gemeente-vergadering gesproken had, maar wel dat hij de gemeente zou ontmoeten, hetwelk een groot verschil is. Geen drie ouderlingen, maar slechts een ouderling en vijf diakenen hebben bedankt die wegens pligtverzuim door den WEW. heer voor de Ringscommissie zijn aangeklaagd. Hoewel met hart en ziel een goede tempelier zijnde, zoo spreekt ZWE. daar zelden in de kerk van, en bij laat het geheel aan ieders overtuiging, of hij het al of niet wil worden. Het grootste deel der gemeente hangt haar leeraar aan en op het dorp zelf geniet zijn werk een rijken zegen."

"AURORA."—Dingsdag hield de Rederijkerskamer "Aurora" hare aangekondigde vergadering in de Athenaeum Hall, waar het drama "een Oudejaarsavond" en een nastukje "het Bedrogen Drietal" ten tooneele werden gevoerd. Het eerste stuk, dat indertijd in België bekroond werd, beschrijft den levensloop van een koopman, Hulstein, die door de losse levenswijze van één zijner zoons en door onvermijdelijke verliezen zich genoodzaakt ziet, zijn zaken op te geven en een betrekking in Duitschland aan te nemen. Zijn zoon Willem vertrekt naar Indië om aldaar zijn geluk te beproeven, doch Karel, de losbol, is verdwenen, nadat hij zijn vader bestolen heeft, en laat niets meer van zich hooren. De vrouw van den koopman, die onder al deze rampen diep gebukt gaat, sterft, en slechts de trouwe Joris Krook, de huisknecht, staat den heer Hulstein in lief en leed ter zijde. Oudejaarsavond was intusschen aangebroken, en het treurig verleden kwam den koopman dubbel voor den geest. Doch door een zamenloop van omstandigheden kwam juist op dien dag de zoon uit Indië terug, die den grijzen vader mededeelde, dat hij genoeg geld verdiend had om de zaken, vroeger te Rotterdam gelikwideerd, weder te beginnen. Ook de losbol komt weer boven water en doet een berouwvolle bekentenis van al zijne misdaden. De hoofdrollen, die van den koopman en die van den huisknecht werden respectievelijk vervuld door de heeren P. W. Keytel en M. J. Brink. Beider spel liet weinig te wenschen over. Zoowel het verdriet van den vader, als de trouwe gehechtheid van Joris werden meesterlijk weêrgegeven. De huisknecht was naïf in zijn geheele spel, en de zwarte rok en de paraplui, hem door zijn vrijster ten geschenke gegeven, toen hij zijn patroon naar Duitschland volgen zou, konden nooit met meer éclat aan een Hollandschen aanspreker worden toevertrouwd. Ook de heeren P. Koster en N. C. Koster, die als de zonen van den koopman optraden, speelden zeer goed, alleen scheen de vader wat jong tegenover zijn kinderen. De goede uitvoering der bijrollen, vervuld door de heeren T. Vis, P. Kreuiter, C. Kruse en J. Stuur, bragten niet weinig bij om het stuk goed van stapel te doen loopen. Het nastukje, dat een vrijerij voorstelde, waarin een jong deerntje door een bakker, een rijken pachter, een vleeschhouwer en een dansmeester als het ware belegerd wordt om hare hand, wekte den algemeenen lachlust op. Vooral de dansmeester, de heer J. M. Belinfante, wist met zijn kluchtige sprongen het publiek aangenaam te boeijen, en zijn vurige onverholen liefdesverklaringen kunnen misschien menigen jongman nog tot rigtsnoer verstrekken. De ontknooping van het stukje is, dat al de vrijers den zak krijgen, behalve den pachter, daar deze al zijn mededingers tegenover zijn meisjelief belagchelijk maakt. Geertje, het begeerlijke voorwerp van zooveler harten, zag er goed uit en speelde natuurlijk. Zoowel het drama als het nastukje liep flink van stapel en de vereeniging verdient ongetwijfeld de volle ondersteuning van alle Hollandschsprekende kolonisten.

CALVINIA, 24 JULIJ.—'t Is nog vreeselijk droog alhier. De regen van voorleden week duurde te kort. Vele boeren hebben nog niet geploegd. De schapen zullen duur worden van 't jaar. Op het dorp worden al hooge prijzen voor koren gevraagd. De boer moet er voor zweeten en de winkelier moet de winst trekken, zoo schijnt het geval hier te zijn.—De hoofdonderwijzer onzer school heeft bedankt. Wij vertrouwen een flinken Afrikaner te krijgen in zijne plaats. 't Is jammer dat ook hier Afrikaners zijn, die maar alles willen naäpen wat Engelsch is—zelfs hun eigen kerk geven zij prijs, om maar de Episkopaalsche kerk te ondersteunen. Dat een Engelschman zijn eigen kerk en taal lief heeft, kan een ieder verstaan—maar wanneer Afrikaners beschaamd zijn voor hun eigen kerk en taal: bah! een mensch wordt misselijk!!—*Ingezonden*

STEDELIJKE RAAD.—Gisteren waren ter gewone wekelijksche vergadering aanwezig de Mayor en elf leden. Volgens opgaaf van den Thesaurier was het tekort op de loopende rekening alweer verminderd met ruim £1,100, zijnde nu £2,122. De Commissie voor Openbare Werken deed in haar rapport de aanbeveling om den tender van de heeren Harcombe & Co., om de straten der stad, overeenkomstig het plan van den stadsingenieur, voor £2,500 per jaar met zeewater door te spoelen, aan te nemen. Voor dat werk waren ingekomen zes tenders, te weten: Reed, £2,345; Giles, £2,450; Cunningham & Young, £2,473; Harcombe & Co, £2,500; Nichol, £2,825; Johnson, £3,200. Daar een paar der inzenders brieven geschreven hadden tot wijziging en opheldering hunner tenders, werd voorgesteld, al de tenders weer naar de Commissie terug te verwijzen voor nader rapport. De heer Stigant stelde voor, den laagsten tender aan te nemen, en de heer Inglesby had een verder amendement, ten effekte dat er geen tender aangenomen, maar dat het werk door den Stedelijken Ingenieur verrigt zou worden. Dit laatste amendement werd niet gesecondeerd en verviel dus. De oorspronkelijke aanbeveling der Commissie werd goedgekeurd, maar de heer Stigant deed kennisgeving van eene motie om dat besluit in herziening te brengen.—Op voorstel van de Commissie van Waterwerken werd besloten, de Adderleystraat van nieuwe pijpen te voorzien, een werk dat £136 kosten zou, en den tender aan te nemen van den heer Shugg om op Waterhof een put te graven voor de som van £3 2s. 6d. per voet diepte.—Voorgelezen, de uitwijzing van den scheidsregter in zake den afstand van grond op de Parade, ten dienste van het departement van spoorwegen. De scheidsregter had de waarde daarvan bepaald op £1,000. De kosten der arbitrage onder beide partijen te worden verdeeld.—Op eene klagt van den heer Ashley, gestaafd door andere leden, werd besloten, den straatwachter te gelasten, zeker gedeelte van distrikt No. 6 te bezoeken, waar de bewoners grooten overlast leden van een aantal rondzwervende lieden, die daar plakten.—Het verleden week aangehouden rapport der Commissie van Publieke Werken over de petitie der visschers aan de Roggebaai, kwam weder in behandeling. De heer Stigant hield dit voor een zet, die invloed moest uitoefenen op de aanstaande stemming voor leden van den Raad, hetwelk de heer Ashley met verontwaardiging loochende, en de heer Louw insgelijks, die er bijvoegde, dat er geen lid van den Raad was, die verlangde dat ter bedoelde plaatse vischbereiding zou geschieden. Alleen wenschte men den visschers te gemoet te komen met vermeerderde gemakken voor het aan wal brengen van de vangst. De Secretaris deelde mede, dat de Havencommissie den grond had aangeboden voor £1,600. Nadat nog eenige leden over de kwestie gesproken hadden, werd besloten om over den aankoop van den bedoelden grond met de Havencommissie in onderhandeling te treden.

DE "DUART CASTLE," van de maatschappij Donald Currie & Co., is Dingsdag op eene tusschenreis naar Natal van Engeland aangekomen. Onder hare naar Algoabaai bestemde passagiers bevond zich Dr. Rickards, de roomsche bisschop te Grahamstad met 29 monniken van de Orde der Trappisten, die, gelijk men weet, gevestigd zullen worden op een der vruchtbaarste landgoederen in de Vallei der Zondagsrivier, met oogmerk om te arbeiden aan de beschaving en de bekeering van kaffers. De *Duart Castle* had een kleine maal maar geen lading voor Kaapstad aan boord, en is na een paar uren toevens verder op reis gegaan. Er is met deze gelegenheid heel weinig nieuws ontvangen.—Op 2 Julij vestigde de heer Cameron de aandacht van het Lagerhuis op de bekende geruchten omtrent de verregaande willekeurige handelingen, waaraan zekere zendelingen in Centraal Afrika zich ten opzigte van de inlanders zouden schuldig gemaakt hebben, en hij stelde voor, aan Hare Majesteit per adres te verzoeken, maatregelen te nemen, waarbij aan Britsche onderdanen, die niet door haar zijn aangesteld, verboden wordt, regten van kriminele jurisdictie over de inlanders in onbeschaafde gewesten te aanvaarden en oorlogsdaden ten hunnen spijte te verrigten. De motie hield verder in, dat Hare Majesteit verzocht zou worden, de andere groote mogendheden uit te noodigen tot het nemen van stappen, om de inlandsche stammen te beschermen tegen gewelddadige handelingen van de zijde van personen, die niet door het Gouvernement, waaraan zij onderdanig zijn, daartoe zijn gemagtigd. Na eenige discussie maakte Sir Charles Dilke de opmerking, dat men heel voorzigtig moest te werk gaan bij iedere poging om jurisdiktie over zulke gewesten te aanvaarden, maar hij erkende, dat de voorsteller der motie gegronde redenen had opgegeven. Hij, spreker, objecteerde echter tegen de bewoordingen der motie en zou verpligt zijn, er tegen te stemmen. Na verdere beraadslaging werd de motie ingetrokken.—Op denzelfden dag deed het Hof van onderzoek in zake het vergaan van de *American* uitspraak. De commissie kon niet met zekerheid zeggen, wat eigenlijk de ware oorzaak geweest is, dat door het breken van de spil het schip de schade heeft bekomen, waardoor door het water toegang kreeg; maar de assessoren wezen in de constructie van het schip eene wijziging aan, die waarschijnlijk het gevaar had kunnen verminderen, door voor zoo ver mogelijk was het water buiten de machinekamer te houden. Niettemin was de *American* gebouwd volgens de voorschriften van Lloyd en de reederij was op dat punt niet te berispen. Ook waren de assessoren over 't geheel van oordeel, dat de kapitein en de dekofficieren onder de omstandigheden zich niet beter hadden kunnen gedragen, dan zij gedaan hebben. Zij hadden niets verzuimd om het schip te redden, ware dat mogelijk geweest. Onder de passagiers was de orde gehandhaafd, iets dat bij voorvallen van dezen aard en met een schip in zinkenden toestand heel moeijelijk is. Naar de opinie van het Hof verdiende de kapitein grooten lof en ook de officieren behoorden daarin te deelen.

LEVENSASSURANTIE MUTUAL.—Deze maatschappij houdt hare gewone jaarlijksche vergadering op Maandag, 2 Augustus aanstaande. Het aldan voor te leggen rapport van de direkteuren is bereids in het licht verschenen. Het getuigt van den voortdurenden bloei dezer instelling, wier welstand op het nauwste verbonden is met dien van een groot aantal huisgezinnen en partikuliere personen in deze Kolonie. Eene bijzondere omstandigheid, waarvan in het rapport wordt gewag gemaakt, is, dat in dit jaar de sterftegevallen, vergelijkenderwijze gesproken, weinig in aantal zijn geweest, en niet zeer bezwarend voor de fondsen der Maatschappij. In het dienstjaar 1878—79 had zij voor de polissen van 58 gestorven leden uit te betalen, de som van £55,154 16s. 5d. In het nu gesloten jaar 1879—80 waren slechts 38 polissen door den dood vervallen en had de maatschappij slechts £37,625 19s. 7d. uit te betalen. Zoowel wat premien, als wat interest op de geldbeleggingen betreft, is het inkomen der maatschappij beduidend toegenomen. Het assurantiefonds is verhoogd met een bedrag van £61,069, terwijl de vermeerdering in het vorige jaar slechts £37,729 had bedragen, en het bedoelde fonds is thans reeds gestegen tot £663,636. In weerwil van de groote uitbreiding dezer maatschappij zijn de kosten van beheer met slechts £313 toegenomen. Op dat punt van kosten betoont de direktie de meest prijzenswaardige naauwgezetheid, overtuigd, als zij zich verklaart, dat daarvan veel van het welslagen zulker instellingen afhangt. In het afgeloopen dienstjaar zijn 460 nieuwe aanvragen om assurantie gedaan; 405 daarvan zijn aangenomen, maar onder deze laatsten zijn 28 nog niet door premie-betaling voltooid. De betaalde nieuwe premien waren £5,476 en het daardoor verzekerde bedrag £210,750; beide bedragen zijn iets minder dan die van het vorige jaar. Aan het einde van dit jaar waren er 4,597 polissen, dekkende een bedrag van £2,935,141. Het aantal leden is 4,101. De belanghebbenden zullen met genoegen vernemen, gelijk het een vernieuwd bewijs is van den degelijken toestand der inrigting, dat de direkteuren voor de driejaarlijksche verdeeling van winsten, die nu invalt een bonus van 2½ percent per jaar hebben vastgesteld, terwijl drie jaar geleden slechts 2 percent is uitgekeerd. Houders van polissen, gesloten vóór November 1877, krijgen dus een additie van 7 percent bij hun kapitaal. In het afgeloopen jaar heeft de maatschappij geenerlei verlies aan beleggingen geleden en een overzigt van wat zij in de 35 jaren van haar bestaan verloren heeft, is volgens het niet meer dan £140 per jaar door elkander gerekend of één-veertigste percent (6d. per £100) op haar geaccomodeerd kapitaal. In verband met een op de vorige jaarlijksche vergadering uitgedrukt verlangen om volkomene zekerheid te hebben omtrent de werkelijke waarde der baten van de maatschappij, geven de direkteuren aan de hand, dat als de leden eene schatting dier waarde verlangen, het best zal zijn op de eerstvolgende vergadering één of meer deskundigen aan te stellen om dat werk te verrigten. De gewone inspektie dier baten door drie van de direkteuren had een gunstig resultaat opgeleverd, maar die inspektie sloot geen nieuwe taxatie in van al de baten der maatschappij. De drie aftredende direkteuren, de heeren Murison, Manuel en Arderne, zijn met den heer Farmer genomineerd, en de aftredende auditeuren, de heeren Hofmeyr en Herman, zijn bevoegd voor herkiezing.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DINGSDAG, 27 JULIJ.

In afwezigheid van den President ageerde de heer de Smidt als voorzitter.

De heer Ebden bood eene petitie aan uit Simonstad ten faveure van een spoorweg naar Kalkbaai.

MUNICIPALE BILL, OOST LONDEN.

Het rapport der gekozen commissie voorgelezen zijnde, werd deze bill voor de tweede maal gelezen, om nog dienzelfden dag in Comité te komen.

SPOORWEGVERKEER.

Kapt. Murison stelde voor, opgaaf te vragen van het aantal passagiers en het gewigt aan goederen dat op het oostelijke spoorwegsysteem vervoerd is, van de opening der liniën naar Graaff Reinet en King Williams Town tot het einde van 1880.

De heer Geard stelde voor de Middenlandsche en de Noordoostelijke liniën ook in de motie op te nemen.

De heer Neethling noemde ook "Malmesbury," om de opgaaf zoo volledig mogelijk te maken.

De Commissaris van Openbare Werken verzekerde dat het Gouvernement ten allen tijde bereid was de verlangde informatiën te verschaffen, maar toch scheen het, dat de edele leden niet altijd een helder denkbeeld hadden van de enorme mate van werk, in het voldoen aan hunne vragen om opgaven opgesloten. Nog in de vorige sessie waren statistieken aangevraagd, die zoodanig in bijzonderheden liepen, dat de Regering na maanden langen arbeid nog niet meer voorleggen kon dan eene opgave bij benadering. Hij zelf was er voor, de spoorwegrekeningen zóó te houden, dat men zich kan vergewissen omtrent de juiste kosten van aanleg en onderhoud van iedere lijn en van hare opbrengst binnen gegeven tijdstippen. En om daartoe te geraken, zou het goed zijn bij het departement van spoorwegen een ambtenaar aan te stellen, die bekend is met het opmaken van dergelijke statistieken. Hij zou gaarne de motie zoodanig gewijzigd zien, dat zij gemakkelijker te beantwoorden was.

De Thesaurier-generaal stelde als amendement voor, de opgaven te beperken tot het tegenwoordige jaar, waarmede de Raad zich vereenigde, nadat de heer Neethling zijn amendement had ingetrokken.

LEENINGBILLS, KOWIEHAVEN EN BRUGGEN OVER DE ORANJERIVIER.

Deze bills van de Wetgevende vergadering ontvangen zijnde, werden voor de eerste maal gelezen. Tweede lezing morgen.

JUNCTIE MULDERSVLEI.

De heer Geard vroeg, of de aandacht der Regering ook bepaald was op de zeer onbevredigende inrigtingen voor het passagiersverkeer op de junctie Muldersvlei.

De Commissaris van Openbare Werken zeide, dat de Regering reeds een jaar geleden hare aandacht daarbij had bepaald, maar de bijzondere omstandigheden van dat station hadden verhinderd, tot nog toe veranderingen te maken. Muldersvlei was niet oorspronkelijk voor een halte bestemd, maar als gevolg van de ingediende vertoogen hielden de treinen daar nu stil. Men had aanbevolen, aldaar eene "siding" te maken, maar omdat de spoorbaan op dat punt eene glooijing had van 1 op 40, konden de ingenieurs zulks niet aanraden, en een dergelijke aanleg digter bij Stellenbosch zou aanmerkelijke kosten vereischen. Hij, spreker, twijfelde echter niet, of binnenkort zouden eenige kleine verbeteringen worden aangebragt.

LANDVERKOOP.

De Raad ging in comité en nam de resolutien aan van het andere Huis, om aan de "City Tramway Company" een stuk grond bij den tol op den Wijnbergschen weg te verkoopen voor £130; en aan den heer de Roubaix een stuk dito aan Drieankerbaai; dit laatste tegen schatting, alsmede van een stuk dito op de Wijnbergsche Vlakte, om te dienen als begraafplaats voor de Doopsgezinden.

VOORTZETTING VAN SPOORWEGEN.

De Raad ging in comité over de resolutie, waarbij de Wetgevende Vergadering de Regering heeft gemagtigd, opmeting te laten houden van het terrein voor den aanleg van een spoorweg van Klippaat of een ander punt op de Middenlandsche linie naar Beaufort West, of naar een ander welgelegen punt op de Westelijke linie.

De Commissaris van Openbare Werken stelde voor, de resolutie aan te nemen en zeide, dat het Gouvernement voornemens was een staf van ingenieurs in dienst te houden, en dat zij in den tijd tusschen de sluiting dezer en de opening der volgende sessie zouden gebezigd worden voor het opsporen der beste routes voor toekomstige spoorwegen.

De heer Neethling stelde voor, de woorden, doelende op den aanleg van eene spoorlinie, uit de resolutie te laten.

De heer Hutton ondersteunde de resolutie met te zeggen, dat reeds een loopende opmeting van het terrein gehouden was.

De heer Hofmeyr hoopte, dat de Raad zich niet verbinden zou tot het maken van een spoorweg, voordat er een degelijke opmeting was gehouden.

De Commissaris van Openbare Werken bestreed het maken van insinuatien tegen het Gouvernement. De opmeting had natuurlijk den aanleg van een spoorweg op het oog, maar met het aannemen der resolutie verbond de Raad zich nog niet, dien weg te maken. Spreker was echter volkomen bereid, het amendement aan te nemen.

De heer Neethling ontkende, dat hij eene insinuatie tegen de Regering bedoeld had; maar hij noemde het heel zonderling, dat toen de Wetgevende Vergadering drie linien aangenomen en eene junctie op de Noordoostelijke linie afgestemd had, de geheele bill was ingetrokken. Hij beschouwde het nu voorgestelde als een nieuwe poging om het verkeer van de Westelijke linie af te trekken. Hij was echter bereid zijn amendement in te trekken, hetwelk geschiedde, waarna de oorspronkelijke resolutie doorging.

PENSIOEN VOOR DEN HEER MCGIBBON.

De Raad overwoog ook in comité de resolutie om aan den heer McGibbon een wachtgeld van £150 te geven, waarmede de Raad zich vereenigde. De heer Hofmeyr drukte alleen zijn leedwezen uit, dat het bedrag niet wat hooger gesteld was.

LANDSCHENKING AAN PRIESKA.

Het comité stemde ook toe in de resolutie om mag-

tiging te geven tot de schenking van een stuk grond aan de Ned. Geref. Kerk te Prieska.

MEENT VAN RIVERSDALE.

Het Comité gaf mede zijne toestemming tot de schenking van eenig land om te dienen als meent van het dorp Riversdale.

De bovenstaande zeven resolutiën werden daarop aan den Raad gerapporteerd en aangenomen.

SPOORWEGLEENING.

Op voorstel van den Thesaurier generaal werd deze bill voor de tweede maal gelezen en dadelijk commissoriaal gemaakt onder voorzitterschap van den heer Pritchard.

De Commissaris van Openbare Werken trad in eene ontwikkeling der bestemming dezer leening, en gaf de verzekering, dat het Gouvernement voor de voltooijing der betrokken lijnen geen verdere geldelijke aanvragen doen zou.

De bill ging door het Comité, werd voor de derde maal gelezen en toen aangenomen.

MUNICIPALITEIT VAN OOST LONDEN.

De Raad ging over deze bill in Comité. Zij werd zonder amendementen gerapporteerd, voor de derde maal gelezen en toen aangenomen.

De Raad verdaagde tot Woensdag.

WOENSDAG, 28 JULIJ.

PETITIE.

Er werd een petitie voorgelezen van de heeren J. H. en J. van Rijn tegen de belasting op molasse.

OPMETING TUSSCHEN SCHIETKUIL EN BRITSTOWN.

De heer Burger stelde voor, dat er een opmeting zou plaats hebben tusschen Schietkuil en Britstown, ten einde deze gereed te hebben, wanneer de spoorweguitbreiding te eeniger tijd zal plaats vinden en dat de resolutie per adres aan den Gouverneur zou medegedeeld worden. Hij zeide, dat de genoemde lijn, welker opmeting hij voorstelde, den kortsten afstand zou bewerkstelligen van Beaufort West naar de Diamantvelden; daarbij bood de weg geen moeijelijkheden aan. Spreker vroeg alleen om een opmeting, en hij was verzekerd dat uit het rapport de groote voordeelen dier lijn zouden blijken.

De heer Pritchard zeide, dat hij altijd de lijn van Beaufort West *via* Britstown naar Hope Town had voorgestaan, omdat deze liep door een landstreek waar veel aan de schapenteelt gedaan werd. Hij zou zich evenwel niet tegen de opmeting verzetten, voornamelijk ook daarom niet, omdat de ingenieurs toch wat werk moesten hebben.

De heer Geard ondersteunde ook de motie, welke werd aangenomen.

LEENINGSWET VOOR DE KOWIEHAVEN.

De bill werd in comité behandeld en daarna geamendeerd.

Op voorstel van den heer Ebden werd voortgang gerapporteerd. Het comité zal morgen weer zitting nemen.

LEENINGWET VOOR DE ORANJERIVIERBRUGGEN.

Wordt besloten dat het comité morgen zal zitten.

Van de Wetgevende Vergadering werd nog ontvangen:

DE WET OP MOLASSE.

De bill werd voor de eerste maal gelezen. Tweede lezing op morgen.

De Raad verdaagde hierop tot Donderdag 2 uur.

WETGEVENDE VERGADERING.

MAANDAG, 26 JULIJ.
AVONDZITTING.

Het Comité ging voort met de mollasse-wet.

De heer Farmer stelde voor, dat het Comité zou worden opgeheven.

De heer Fleming zeide, dat de regering, na eenige weken geleden te hebben gezegd, dat zij in deze sessie niets aan het Invoerrechtentarief veranderen zou, deze wet niet had behooren in te brengen.

De Proc. Gen. verdedigde de wet en de handelwijze van de regering.

Het Huis verdeelde over het amendement van den heer Farmer en verwierp het met 25 tegen 5 stemmen.

Zonder verdere discussie ging de wet toen door.

BESCHERMING VAN WIJNGAARDEN.

Het Huis ging over de phylloxera-wet in Comité.

De heer Proctor vroeg of de commissie, aangesteld om onderzoek te doen naar wijngaard-ziekten, reeds haar rapport ingeleverd had.

De Kol. Sec. zeide, dat zij zulks nog niet gedaan had en waarschijnlijk niet spoedig doen zou.

De heer Solomon wees er op, dat de wet den Gouverneur macht gaf, bij proclamatie eene boete van £500 of twee jaar gevangenisstraf op te leggen. Hij dacht, dat men den Gouverneur te veel macht gaf.

De Proc. Gen. wees op vroeger gepasseerde wetten, waarin dezelfde macht gegeven werd.

Na nog verdere discussie zeide de Proc. Gen., dat hij dacht, dat de compensatie paragraaf uit de wet moest geschrapt worden. De wijnboeren zouden niet veel moeite doen om de phylloxera uit te roeijen, als de regering vergoeding gaf. De eigenaar had geen aanspraak op compensatie. Als de phylloxera in hun wijngaard was, zou hun wijngaard toch van geen waarde zijn. Als slechts een klein gedeelte besmet was, zou de boer weinig schade lijden door de uitroeijing van dat klein gedeelte.

De heer Merriman zeide, dat hij hoopte, dat men hierin niet zou toestemmen. De boer, wiens wijngaard uitgeroeid werd, had recht op vergoeding. De runderpestwet in Engeland gaf ook compensatie aan hen, wier vee gedood werd.

De heer Solomon dacht, dat de Proc. Gen. gelijk had, en hij stelde voor, dat deze paragraaf zou overstaan.

De Proc. Gen. stelde toen voor, dat als in een wijngaard de phylloxera hare verschijning maakte of verondersteld wordt hare verschijning te hebben gemaakt, de Gouverneur macht zou hebben den wijngaard te laten uitroeijen.

De heer Merriman herhaalde dat men den boer vergoeding moest geven en hij stelde de compensatieparagraaf voor.

De heer Fleming vroeg, of men in Frankrijk vergoeding gaf? Hij dacht dat de boeren blij zouden zijn, als het insect ten hunnen behoeve door de regering uitgeroeid werd.

De heer M. Louw zeide dat men voor elke duizend uitgeroeide stokken een zekere som moest betalen; dat zou beter zijn dan de compensatie aan de beslissing van arbiters te onderwerpen.

De heer Proctor zeide, dat de uitroeijing der wijnstokken een groot verlies voor de boeren zou zijn. Hij stelde voor dat de woorden "of waarin het insekt verondersteld wordt te zijn," zouden worden uitgelaten.

De Proc. Gen. zeide dat dit niet gaan zou. De regering zou in groote moeijelijkheden worden gebracht, als zij altijd eerst duidelijk moest bewijzen dat een wijngaard besmet was, eer zij aan 't uitroeijen begon. Als de stokken aangetast waren, zou het geen verlies voor den eigenaar zijn, als zij werden uitgeroeid, want zij waren toch verloren. Als men vergoeding gaf, zouden sommigen misschien opzettelijk hunne wijngaarden door de regering laten uitroeijen, ten einde vergoeding te krijgen. Het amendement van den heer Louw deugde ook niet, want 1000 stokken verschilden zeer in waarde op verschillende plaatsen.

De heer J. S. de Villiers stelde voor, dat de compensatie nooit meer zijn zou, dan de waarde van de wijnstokken.

De heer Hofmeyr zeide dat de compensatie niet zoo hoog moest gesteld worden, dat men de eigenaars in verzoeking bragt voor te wenden dat hun wijngaard besmet was. Hij zou er voor zijn dat vergoeding gegeven zou worden voor de helft van de waarde der stokken. Als men geen vergoeding gaf, zouden de boeren het bestaan van het insect geheim houden.

De heer Myburgh sprak in denzelfden geest.

De heer Te Water zeide, dat men in het Oosten geen compensatie aan de boeren gaf voor sprinkhanen.

De heer Moodie zag niet in, waarom men compensatie geven zou, als de wijngaard toch verloren was.

De heer Robertson wees er op, dat men geen vergoeding gaf in het geval van de Australische boomluis.

De heer Proctor zeide dat een welbekende boer naar Europa gegaan was en verzekerd had, dat de Phylloxera te Constantia was, terwijl zij daar niet was.

De heer Solomon zeide, dat in de wet niet gezegd werd, wie beslissen moest, of een wijngaard besmet was.

De Proc. Gen. zeide, dat men dit aan de regering overlaten moest. De boer zou een interdict kunnen vragen bij het Hoog Geregtshof, als hij dacht dat men zijn wijngaard zonder reden uitroeide. Hij stelde voor, dat als het na de uitroeijing bleek dat het insect niet in den wijngaard was, de eigenaar voor de helft van de waarde compensatie zou ontvangen. Zoo zou de eigenaar niets krijgen, als het bleek dat het insect werkelijk er in was.

De heer Hofmeyr zeide, dat men niet altijd voort zou gaan met het geven van compensatie. Als de Phylloxera zich over het geheele land verspreidde, zou het niet meer noodig zijn. De vergoeding moest slechts een provisionele maatregel zijn.

Na nog eenige discussie zeide de heer Pearson, dat een bekwaam persoon uit Europa moest worden aangesteld om te beslissen, welke wijngaarden aangetast waren.

De heer T. Barry dacht ook, dat het noodzakelijk was om te beletten, dat wijngaarden zonder noodzakelijkheid werden uitgeroeid.

Het amendement van den heer Proctor werd aangenomen en dat van den heer Merriman afgestemd.

Daarop ging de wet door.

RIVERSDALE GEMEENTEGROND.

Het Huis ging in Comité over het voorstel van den heer Reitz, om een zeker stuk Gouvernementsgrond als gemeentegrond aan Riversdale te geven.

Aangenomen.

PORT ELIZABETHSCHE MUNICIPALE WET.

Het Huis ging hierover in Comité. Na korte discussie werd het Comité op voorstel van den heer Pearson opgeheven.

BERGRIVIER.

De resolutie van het Comité, om een periodiek hof te Roode Baai te houden, werd aangenomen, en daarop verdaagde het Huis.

DINGSDAG, 27 JULIJ.

De heer Manuel had een petitie tegen het tegenwoordig poststelsel.

MEDAILLES.

Dr. Everitt vroeg, of er een correspondentie had plaats gehad tusschen de Rijksregering en de Koloniale regering omtrent de uitreiking van oorlogsmedailles aan Koloniale korpsen, en wanneer ze uitgedeeld zouden worden.

De Kol. Secretaris zeide, dat die correspondentie had plaats gehad; waarschijnlijk zouden de medailles spoedig worden uitgedeeld.

ERFPACHT.

De heer Frost vroeg, of het het doel was van Acte No. 14 van 1878, om erfpacht, betaalbaar gemaakt onder uitgiften van land vóórdat de Acte gepasseerd was, afkoopbaar te maken, als er in die uitgiften er eene bepaling was tegen afkoop.

De Prok.-generaal zeide, dat het moeijelijk was die vraag te beantwoorden; hij dacht, dat de afkoop plaats hebben kon in alle gevallen, behalve in die, genoemd in de schedule van Acte No. 2 van 1860.

PONDOLAND.

De Secretaris voor Inboorlingen legde zekere documenten ter tafel betreffende Pondoland.

De heer Irvine zeide, dat de handelwijze van de regering met betrekking tot Pondoland zeer weinig tot haar crediet verstrekte. De regering had eerlijk willen handelen met de Pondos, maar als eerlijkheid strijdig was met de belangen der regering, dan had zij tot oneerlijke handelingen de toevlugt genomen. Men had alles gedaan om hun land zich toe te eigenen. Hij las uit de papieren voor om deze bewering te bewijzen. Veertig jaren lang waren de Pondos loyale onderdanen geweest. Omdat zij een toovenaar gedood hadden, werden zij van moord beschuldigd. Het was geen moord, uit hun oogpunt beschouwd, en bovendien is het nog zoo heel lang niet geleden, dat men zelfs in Engeland heksen verbrandde. En als vergoeding voor deze en dergelijke misdaden eischte de regering van hen afstand van den St. John riviermond. Hij las de dépêches van Sir Henry Bulwer voor, die ook zeiden, dat de Pondos onregtvaardig behandeld waren. Hij las een soort van "ultimatum" voor, door Sir Bartle Frere aan de Pondos gezonden. De Secretaris voor Inboorlingen had hem eenige dagen geleden gezegd, dat alles in orde was in Pondoland, en spreker las uit brieven voor van magistraten uit Pondoland van 18 Mei l.l., die zeiden, dat de toestand alles behalve bevredigend was. Al die onlusten waren toe te schrijven aan de politiek dezer regering.

De Secretaris voor Inboorlingen zeide, dat het hem speet, dat de laatste spreker alweer den zwarte als den beleedigde en den blanke als den beleediger beschouwde. De Pondos waren schuldig en de regering was onschuldig. Er waren betere en bekwamere getuigen dan Sir Henry Bulwer. Umquikela had dikwijls het verdrag verbroken en hij had zulks erkend. Hij had aanvoerders van den Griqua-opstand geherbergd. Al verdedigde de heer Oxland de Pondos, men moest niet vergeten, dat de heer Brownlee zich tegen hem verklaarde. Als de regering oorlog had willen maken tegen de Pondos, zou zij er reden genoeg voor gehad hebben.

De heer Orpen dacht, dat het best was het geschil tusschen ons en de Pondos te onderwerpen aan de beslissing van de Koningin. Wij waren tot hiertoe regters in onze eigene zaak geweest.

De heer Sauer was blijde, dat de heer Irvine ook de aandacht op deze zaak gevestigd had. Hij, spreker, dacht dat de papieren belangrijk waren en veel bevatten, dat in dit Huis moest worden besproken; wij hadden de Pondos niet edelmoedig behandeld. De Sec. van Inboorlingen had gezegd, dat de regering tegen een oorlog met de Pondos was. De Gouverneur echter had gezegd, dat de politie niet bereid was om met hen te vechten en daarom was er geen oorlog gemaakt. De Sec. voor Inboorlingen had zelf getelegrafeerd naar Pondoland dat *"dit Huis* tegen eenige verdere inboorlingenoorlogen was." En dit was de eenige reden waarom er geen oorlog gekomen was. Het speet hem dat de papieren niet vroeger ter tafel gelegd waren.

De Kol. Sec. zeide, dat de heer Sauer niets van de zaak wist. Hij had altijd zijn best gedaan een Pondo-oorlog te voorkomen. Hij self had het meest aan de zaak gedaan en self de meeste telegrammen verzonden. Men moest de zaak niet behandelen zonder dat de papieren gedrukt waren. Umquikela wilde alleen naar de Koningin appelleeren om de zaak langer uitgesteld te krijgen. Men had daarin toegestemd; men had hem gezegd hij kon zijn zaak voor Sir Bartle Frere, den vertegenwoordiger der Koningin, leggen.

De heer Solomon zeide, dat het de schuld was der regering als het Huis niet in bezit was van alle informaties. Reeds vóór de zitting had de regering de papieren kunnen doen drukken. Hij twijfelde of Umquikela zijn zaak voor den Gouverneur zou leggen, want deze was juist de persoon met wien hij het dispuut had. Sir Bartle had inderdaad de questie reeds beslist. Bijna elk nieuwsblad had de handelwijze der regering met betrekking tot de St. Johnsrivier afgekeurd. De regering had opzettelijk met Umquikela een ruzie gezocht, om een exuus te hebben om de St. Johnsrivier in bezit te nemen. Sir Bartle Frere had de onafhankelijkheid van den Pondostam ontkend en er bestond een verdrag tusschen de Pondos en Sir P. Maitland, waarin hun onafhankelijkheid erkend wordt. Als men niet wist dat de Pondos zwak waren, dan had men hun de St. Johnsrivier niet ontnomen. Uit deze en dergelijke daden vloeiden al onze inboorlingen moeijelijkheden voort. De Pondos hadden het aan Natal nooit lastig gemaakt. Het was onedelmoedig, gebruik te maken van hun zwakheid.

Men besloot de papieren te drukken.

EERSTERIVIER SPOORWEG.

De heer Tennant stelde voor in Comité te gaan over het voorstel, dat er een spoorweg gemaakt zou worden van het Station Eerste Rivier naar Sir Lowrys Pass.

De heer Laing zeide dat het duidelijk was, dat het thans te laat was in de sessie om in de zaak te treden.

De heer Myburgh zeide, al was het laat, er moest iets gedaan worden aan deze lijn. Het was een oude belofte van de vorige regering. Hij hoopte dat in het reces de regering de lijn in overweging zou nemen. Bij de Eersterivier-statie was in den somer geen water voor het vee.

De heer Hofmeyr was verwonderd, dat de regering deze lijn niet in haar spoorwegstelsel had opgenomen. Deze zou een gemakkelijke lijn zijn en zij zou goed betalen. Zij zou bijna waterpas loopen. Er bestonden alle redenen om die lijn te maken.

De Proc. Gen. zeide, dat aan deze lijn niets zou gedaan worden in deze sessie. Hij was er voor, de lijn ten minste tot aan Somerset West te maken.

De heer Human sprak ook voor het laatste. Als men de lijn verder uitstrekte, zou zij Somerset West kwaad doen.

De heer Moodie dacht, dat als men in comité ging zou het ten minste bewijzen dat het Huis gunstig jegens die lijn gestemd was.

Het voorstel werd afgestemd.

MONTAGU SPOORWEG.

De heer Moodie stelde voor in comité te gaan over het maken van een spoorweg van Worcester naar Montagu.

De heer Merriman vroeg, of het distrikt den spoorweg niet op dezelfde voorwaarde zou willen maken als die, waarop de Kowiespoorweg gemaakt zou worden.

De heer Moodie zeide dat hij het in Comité zou expliceeren.

De heer T. Barry zeide dat die lijn van Kowie naar Grahamstown liep, maar deze lijn zou over de Gouvernementslijn van Worcester moeten loopen. Hij was niet voor verlenging van de groote lijnen naar de binnenlanden. Deze korte lijnen in vruchtbare distrikten zouden beter betalen.

De heer Solomon zeide dat het Huis niet door resoluties de regering behoorde te machtigen een spoorweg te maken. Deze dingen moesten door een bill geschieden.

De heer J. Barry sprak vóór de lijn. Het was een oude belofte dat de taklijn zou worden gemaakt. De lijn zou in het belang zijn van de geheele Kolonie.

De heer Louw was er voor in Comité te gaan. Het was altijd een verstandhouding geweest, dat deze de eerste taklijn zou wezen.

De heer Pearson zeide dat het een goede lijn kon zijn, maar zij was op een slechte wijze ingebragt.

Het voorstel werd afgestemd.

KROONBOSSCHEN.

De heer Robertson stelde voor, dat de bosschen ten westen van de Knysna niet zouden worden gesloten voor het publiek.

De heer Laing zeide dat hij pas vernomen had, dat een boschwachter voor de kolonie in Engeland verkregen was, die van Fransche bosschen veel verstand had; hij zou £500 per jaar krijgen met £25 vermeerdering per jaar totdat zijn salaris £600 zou zijn. Intusschen zouden de bosschen ten westen van de Knysna niet gesloten worden.

De heer Robertson trok zijn voorstel in.

PIQUETBERG-SPOORWEG.

De heer Human stelde voor in Comité te gaan over het voorstel om een spoorweglijn te doen inspecteren van Malmesbury naar Piquetberg.

De heer Proctor stelde als amendement voor, "in de rigting van Piquetberg."

De heer Laing zag de noodzakelijkheid van die inspectie thans niet in.

De heer M. Louw dacht, dat de lijn van Piquetbergstatie liever moest worden verlengd naar Piquetberg over Vier en Twintig Rivieren.

Het voorstel werd aangenomen.

SCHOOL TE SWELLENDAM.

De heer J. Barry stelde voor in Comité te gaan over het voorstel om voor het niet-kerkelijke meisjesschoolgebouw te Swellendam £500 te geven op voorwaarde dat de bestuurders ook £500 bijdragen.

Aangenomen.

KALKBAAI-SPOORWEG.

De heer Manuel stelde voor in Comité te gaan over het voorstel om de regering te magtigen, een som gelds uit te geven voor de verlenging van den Wijnbergschen spoorweg naar Kalkbaai.

De Kol. Sec. dacht dat het moeijelijk zou zijn de lijn te maken zonder Bill. Hij was echter vóór de lijn.

De heeren Merriman en Louw spraken er voor.

De heer Solomon wilde niet van het beginsel afwijken, dat voor de uitgaaf van groote sommen een bill moest worden ingebragt. De zaak kon best overstaan tot de volgende sessie.

Na nog eenige discussie verdeelde het Huis, 21 stemden er vóor en 21 tegen. De Speaker gaf zijn beslissende stem er tegen en dus was het voorstel afgestemd.

UITSPANPLAATSEN.

De heer de Wet stelde voor, dat uitspanplaatsen op verlatene wegen en ook op wegen, die door spoorwegen onnoodig geworden zijn, zouden worden verkocht.

De heer Proctor sprak er sterk tegen en ook de heeren Aling, M. Louw, Scanlen, Marais, Hofmeyr, Human, T. Barry, Myburgh, Laing, Stigant.

De heer T. Louw verklaarde zich er vóór en de heer Frost ook.

De heer de Wet zeide, dat hij alleen uitspanplaatsen op geheel verlatene wegen had bedoeld. Hij trok echter zijn voorstel in.

Daarop verdaagde het Huis.

WOENSDAG, 28 JULIJ.

De heer Farmer had een petitie van den heer Utting tegen het passeeren van de Molasse-wet.

De heer Merriman had een petitie van den heer Auret, vragende om eene betrekking of pensioen; de Speaker zeide, dat de petitie niet kon worden ontvangen.

SLUITING.

De Kol. Sec. kondigde aan, dat het Parlement op Vrijdag zal worden geprorogeerd.

BASUTOLAND.

De Kol. Sec. zeide, dat hij beter nieuws uit Basutoland ontvangen had. Letsea had het volk bevolen de regering te gehoorzamen. De heer Barkly te Mafetang had vele loyale Basutos bij zich, die bij hem bescherming waren komen zoeken. De heer Barkly en zijn volk waren met wapenen voorzien om zich te kunnen verdedigen. De Boerenruiterij had bevel om naar de grenzen van Basutoland te gaan, maar niet over de grenzen te trekken, daar dit de opgewondenheid nog meer zou doen toenemen. De regering had op 't oogenblik geen intentie, een gewapende macht naar Basutoland te zenden. Het zou echter noodig zijn, de opstandige opperhoofden Masupa en Lerothode gevangen te nemen en in de toekomst onschadelijk te maken.

ONGEAUTORISEERDE UITGAVEN.

Deze wet werd voor de derde maal gelezen.

MOLASSEWET.

De amendementen op deze wet, door het Comité gemaakt, werden overwogen.

De heer Farmer vroeg of de regering de wet niet tot een volgend jaar wilde uitstellen. Het was een verandering van het Invoerrechten tarief. Hij stelde de derde lezing over zes maanden voor.

De heer Stigant zeide, dat vele armen molasse gebruikten in plaats van vet en boter, en zij zouden dus zeer er onder lijden. Bovendien zou de bill den wijnboeren niet helpen, want men zou nu goedkoope suiker gaan verstoken.

De heer Solomon sprak ook voor het amendement. Zij die belang hadden bij de zaak, hadden geen kans gehad zich te laten hooren. Vele armen in de kolonie gebruiken molasse.

De heer Marais zeide, dat onder gewone omstandigheden hij ook zeggen zou, dat er geen tijd genoeg gegeven was. In 1879 was 1,181,000 ponden molasse ingevoerd, in plaats van het weinige dat in vroegere jaren ingevoerd was.

De Proc. Gen. zeide, dat dit geen revisie was van het invoerrechten-tarief. De wet was ingebracht, niet om dat tarief te veranderen. Boter werd belast voor 10s. 6d. per 100 lb., waarom zou men dan molasse niet met 8s. belasten. Als de armen meer werkten, zouden zij geld genoeg hebben om den verhoogden prijs te betalen.

De heer Vintcent zeide, dat de Proc. Gen. gezegd had, dat dat geen verandering was van het invoertarief. Hij begreep niet hoe dat kon worden beweerd. Dit was zijn objectie tegen de wet.

De heer Hofmeyr zeide dat de behoeften der armen hadden moeten besproken zijn, toen het Huis voller was. Wat gebruikt werd voor boter, was Golden Syrup en dat was zoo goedkoop niet; 8s. per 100 lb. zou maar zoowat 1 penny per bottel zijn.

Het Huis verdeelde over het amendement van den heer Farmer, 10 waren er voor en 27 er tegen. Het amendement werd dus verworpen.

De wet werd daarop voor de derde maal gelezen.

BESCHERMING VAN WIJNGAARDEN.

De amendementen door het comité gemaakt werden overwogen.

De heer Merriman stelde weer, voor dat er een compensatie-bepaling zou worden ingevoegd.

Voor het amendement spraken de heeren Hofmeyr en Marais; tegen de heeren Vintcent, Fleming, de Proc. Gen. en M. de Villiers.

Het Huis verdeelde er over, en met 34 tegen 8 stemmen werd het amendement verworpen.

Op een vraag van den heer Proctor zeide de Proc. Gen., dat als de Regering een wijngaard uitroeide en het later bleek dat de phylloxera er niet in was, dan kon de eigenaar naar het geregtshof gaan.

De heer Merriman zeide, ja, maar de wijnstokken, de bewijzen zijn dan reeds verbrand.

De wet werd daarop voor de derde maal gelezen.

ZWARTBERGWEG.

Het Huis ging weer in comité over dezen weg.

De heer Wilman zeide, dat de questie laatst ingesteld was omdat de Oudtshoorn-Klipplaatspoorweg toen nog niet beslist was. Hij dacht, dat hetzij die spoorweg gemaakt werd of niet, die weg toch noodig was. Ter ondersteuning van zijn voorstel las hij voor uit het rapport van den heer Bain.

De heer Leonard sprak ook ten gunste van den weg.

De heer Louw zeide, dat er twee petities tegen waren ingeleverd.

De heer T. Barry vroeg, of de weg op het £ voor £ beginsel zou worden gemaakt. Hij dacht dat het Huis meer informatie zou worden gegeven.

De Koloniale Secretaris zeide, dat het werk £25,000 zou kosten. De Regering kon niet aanraden, dat het geld zou worden toegestaan.

De heer Scanlen wees er op, dat de Constitutie-ordonnantie verbood, dat men geld zou stemmen, dat niet door de Regering aanbevolen werd.

De heer Wilman vroeg, of de Regering op het £ voor £ beginsel het geld zou geven.

De Koloniale Secretaris zeide, dat de Regering er in zouden toestemmen op het £ voor £ beginsel.

De heer Leonard stelde een amendement in dien geest voor, en voegde er bij, dat de Regering niet meer dan £12,000 zou geven.

De heer T. Barry zeide, dat de Huisrivier of Caledonskloof-pas misschien even goed zou beantwoorden, en die zou veel goedkooper zijn.

De heer Laing zeide, dat de Regering geen berekening had, hoeveel de Huisrivier-pas zou kosten. Hij zou er voor zijn, dat Zwartbergweg op het £ voor £ beginsel gemaakt wordt.

De heer Robertson zeide, dat als de inwoners bereid waren dat geld te betalen, het comité het geld moest stemmen.

Het amendement van den heer Leonard werd daarop aangenomen.

KROONLAND.

Het Huis ging weer in Comité over het voorstel van den heer de Smidt om Kroonland huurkontracten in Erfpacht te veranderen.

De heer de Smidt trok het voorstel vóor deze zitting in.

RONDEBOSCH KERK BILL.

Het Huis ging hierover in comité.

Het doel der wet was het eigendom te transporteren aan de Engelsche Kerk van Zuid Afrika.

Na eenige discussie werd het Comité opgeheven zonder eenig besluit te hebben genomen.

ACCIJNSBELASTING.

Het rapport van het Comité over den Accijns werd nu door het Huis overwogen.

De heer Hofmeyr zeide dat het rapport pas ter tafel gelegd was en het Huis was vrij dun bezet, en daarom zou hij voorstellen dat voor deze zitting de zaak zou rusten.

DISTRICT-GEREGTSHOVEN.

Het rapport van het comité zou worden overwogen, toen de heer Solomon zeide dat het pas eerst in handen van het Huis gekomen was.

De Proc. Gen. zeide dat als het Huis er tegen was, hij niet er op staan zou dat men thans in de zaak trad.

De heer Reitz stelde voor, dat het rapport aan de Regering voorgelegd zal worden met de uitspraak van het gevoelen van het Huis dat de voorstellen, daarin vervat, de spoedige overweging der Regering waard zijn.

De heer Merriman sprak er tegen, want men wist nog niet wat het rapport inhield.

De heeren Solomon, Hofmeyr en Stigant zeiden hetzelfde.

De overweging van de zaak werd daarop afgestemd.

TULBAGSCHE EN STEYNSBURGSCHE MAGISTRAATSZETELS.

De heer J. I. de Villiers stelde voor, dat het rapport van het Comité, aanbevelende dat er een Magistraatszetel gegeven zou worden aan Tulbagh, zou worden aanbevolen in de gunstige overweging van de Regering.

De Kol. Sec. zeide, dat de Regering den Magistraatszetel niet herstellen zou, zonder de toestemming van het Huis.

Het voorstel van den heer J. de Villiers werd aangenomen.

SWELLENDAMSCHE SCHOOL.

Het Huis ging in Comité over het voorstel van den heer Barry om £500 te geven voor het meisjesschoolgebouw te Swellendam, op voorwaarde dat de bestuurders een even groote som gaven.

Aangenomen.

TRAMWAY-MAATSCHAPPIJ WET.

Het Huis ging over deze wet in Comité en bleef daarmede tot 6 uur bezig.

MURRAYSBURG.

(*Van een Correspondent*).

Julij 1880.

Het schijnt als of de *Zuid Afrikaan* hier geen Correspondent heeft, want ik vind van deze plaats maar zelden iets er in vermeld. Het een en ander dat hier in den laatsten tijd voorgekomen is, in verband met kerk en plaatselijke zending, doet mij (die er anders maar min van houd) de pen in de hand nemen. Vindt gij het *geschrevene niet meldenswaard*, leg het dan maar ter zijde.

Op den 30 Mei j.l. mocht onze Leeraar andermaal zijn geboortedag beleven. In den regel laat hij dit stil en onopgemerkt voorbij gaan. Doch daar het ditmaal op eenen *Zondag* gebeurde, zoo waren tekst en preek er op ingerigt om de goedertierenheden des Heeren dankbaar te vermelden door hem en zijn huisgezin als mede in zijn 26jarigen arbeid op den akker des Heeren ondervonden. De eerste helft van zijn dienstijd had hij in den Vrijstaat, en de laatste 13 jaren te Murraysburg gearbeid. Het was die dag juist 13 jaren geleden, dat ZEerw. te Murraysburg aangekomen was om onder ons den herderstaf op te nemen. Belangrijk en treffend was ons de korte opsomming van alles door hem ondervonden en van den Heere ontvangen. De gemeente nam zichtbaar en hartelijk deel in de vreugde en het dankgevoel van haren Leeraar. Op den vorigen Maandag, 24 Mei, was hij te Richmond beroepen en had hij om die gemeente niet noodeloos op te houden, terstond voor het beroep bedankt. Dit wisten velen onder het gehoor nog niet, en werd ons nu ook bekend gemaakt. Dat dit onze vreugde van dien dag verhoogd heeft, behoef ik u niet te zeggen. Hadden wij alles te voren geweten, dan ware er ongetwijfeld gezorgd geweest voor een tastbaar bewijs van den kant der gemeente om hare voortdurende liefde en achting den Leeraar te toonen. Zij deed dit echter nu door aan het einde der dienst staande te zingen het welbekende Psalmvers: Dat 's Heeren zegen op hem dale, ens.

Zaterdag avond werd er een bijeenkomst gehouden in de kerk. Het doel der bijeenkomst was namelijk: 1. Om onze Consistoriekamer zoo veel grooter te maken, dat onze bidbijeenkomsten, Publieke en Kerkeraadsvergaderingen, Catechisatiën en Aannemingen voortaan aldaar kunnen gehouden worden in plaats van aan de Pastorie en andere private woningen, alwaar men tot hiertoe te zamen kwam, maar niet zonder ongerief door gebrek aan ruimte. De gemeente besloot niet alleen om het te laten doen, maar teekende ook terstond in voor een aanzienlijke som tot het bekostigen van het stuk werk, waartoe omtrent £157 noodig zijn zal. Het 2de punt dat in de gemeente-vergadering besproken werd, was de oprigting van eene Liefdadigheidsgenootschap ter tegemoetkoming van armen en behoeftigen in deze gemeente vooral in tijden van ziekte. Men heeft dan niet alleen verpleging maar ook den doktor en medicijnen noodig. Daarvoor wenschen wij zoo veel mogelijk te zorgen. Ook dit plan vond algemeen bijval. Tien leden der gemeente werden gekozen om voorloopige stappen te nemen tot uitvoering van het plan. Als er misschien elders zoo iets bestaat, dan zal men ons grootelijks verpligten door ons wenken te geven of de bestaande regulaties toe te zenden om tot leiddraad te strekken voor onze commissie. Na dat de werkzaamheden van de vergadering afgeloopen waren, stond een der ouderlingen op en plaatste zich naast den leeraar op den platvorm, en sprak den leeraar uit naam der gemeente aan als volgt: Eerw. heer en zeer geachte vriend. Hoe gaarne hadden wij UEerw. op den dag toen gij ons van den predikstoel bekend maakte, dat de gezegde dag voor UEw. in vele opzigten een gedenkwaardige dag was, ons ook bekend maakte dat gij voor het beroep naar Richmond bedankt hebt. Hoe gaarne zeg ik hadden wij UEerw. een bewijs van onze achting en liefde willen geven, echter hadden wij de gelegenheid niet, omdat het ons eene verrassing was. Een oud spreekwoord zegt *Beter laat als nooit*, en het is daarom dat wij deze gelegenheid te baat nemen, om UEerw. dit geschenk uit naam der gemeente aan te bieden als een gering bewijs van onze achting en liefde voor den man die ons niet alleen als herder en leeraar, maar ook als huisvriend steeds dierbaar blijven zal. De Heere schenke UEerw. en uwe echtgenoote en kinderen een voortdurende gezondheid, en stellen UEerw. in staat nog langer, ja tot den einde uws levens, als een getrouwe wachter op Zions muren te staan, om de kudde aan uwe zorg toevertrouwd te hoeden en te weiden, en als uw werk op aarde afgedaan is, neme Hij u op in Zijne eeuwige heerlijkheid, om den loon der getrouwen te ontvangen. Hierna overhandigde de ouderling den leeraar eene prachtig gemaakte beurs, inhoudende £76 12s. 6d., uit naam der gemeente. In gepaste woorden en op gevoelige wijze werd voor het geschenk door den leeraar bedankt, en ontving hij het als een nieuw bewijs van achting en liefde der gemeente.

Zondag avond kwam de gemeente voor de vijfde maal in de kerk bijeen. Het was de gewone maandelijksche bidstond met het oog op de uitbreiding van 's Heeren Koningrijk. Na eene korte en gepaste toespraak zoo als gewoonlijk las onze leeraar uit een tijdschrift een belangrijk verslag voor, aantoonende den toenemenden bloei van den arbeid der onderscheidene kerkgenootschappen op het zendingsveld in het algemeen. Dit werd met groote belangstelling vernomen, en was tot aanmoediging voor alle vrienden der zendingzaak. Daarna werd een verslag gegeven van de plaatselijke zending te Murraysburg, dat zeer bevredigend was. Uit het rapport van den leeraar, die tevens voorzitter is van het bestuur der plaatselijke zending bleek onder anderen ook, dat de gemeente uit de heidenen alhier in den laaten tijd beter en milder dan vroeger bijdraagt tot het Zendingfonds, iets wat anders door de gekleurden niet gemakkelijk geleerd wordt. In 1879 hadden zij op verschillende wijze niet minder dan £165 17s. bijeengebragt. Waarlijk een teeken ten goede. De Heere zegene zijn werk en zijn volk hier te Murraysburg zoowel als elders in de ruimste mate, en leere ons niet alleen te bidden *Uw Koningrijk komen*, maar ook te danken voor de aanvankelijke verhooring van bovengenoemde bede.

ORANJE VRIJSTAAT.

DE BAROLONGS.

De Thaba 'Nchu kwestie—zegt de *Express* van 22 dezer—is Zaturdag ll. finaal beslist geworden door ZHEd. den Staatspresident. Sipinare is daardoor als Hoofd der Barolongs verklaard, overeenkomstig gebruik en regt. De uitspraak heeft de goedkeuring weggedragen van allen die den Barolongs goeds toewenschen, en die de overwinning van regtvaardigheid over kuiperij en slinksche wegen hebben verlangd. Te vergeefs heeft men pogingen aangewend om de kwestie het aanzien van verwikkeling te geven. Klaar als het daglicht was het, en het is ook nooit betwijfeld geworden er dat, kwaadstokers aan het werk waren, hetgeen wij veroordeeld hebben zoowel wegens hun niet te regtvaardigen en zelfzuchtigen aard, als dewijl zij ten doel hadden om dezen Staat, waarvan Thaba 'Nchu een deel vormt, in moeijelijkheden te brengen. Er mogen lieden zijn die zich niet met onze kritiek kunnen vereenigen, daar deze ongunstig is voor zeker iemand, die tot de geestelijkheid behoort, en die zich zeer tot zijn nadeel heeft leeren kennen. Wiens schuld is dit? De onze of de zijne? En kan het gezegd worden, dat wij gevolgtrekkingen maken, wanneer wij teruggeven wat ieder kind in den staat weet? Indien wij den heer Mitchell verkeerd hebben voorgesteld, dan heeft de geheele stad het gedaan—ja, het geheele land. Hebben zij allen ongelijk; zeer goed, Laat het bewezen worden en wij zoowel als zij zullen ongelijk bekennen. Maar indien niet, waarom dan het masker van den martelaar voorgehangen, en doen alsof men verongelijkt was? Wij hebben openbaarheid gegeven aan een verslag in onze uitgave van den 17 Junij, waarin de heer Mitchell beschuldigd wordt dat hij Samuel ophitste. Waarom komt hij niet vooruit en weerspreekt ons? Nog eens, indien het werkelijk waar is, waarom is dan de heer Mitchell verwijderd en niet teruggeroepen?

Ds. E. A. J. du Toit, van Jacobsdal naar Brandfort beroepen, is met groote hartelijkheid aldaar ontvangen. ZEerw. is de eerste vaste leeraar dier gemeente.

Te [illegible]burg is eene inrigting van onderwijs voor jonge[illegible]s geopend met 26 leerlingen. Aan het hoofd staat eene Amerikaansche dame, die voor het vak is opgeleid, en wie eene andere dame uit de Kaapkolonie zal ter zijde staan voor het onderwijs in de Hollandsche taal, muziek en andere vakken. Deze laatste was bij het openen der school op 12 dezer nog niet aangekomen, maar werd een week later verwacht.

VIER SIR BARTLE FRERES.—De heer Joubert, van de Transvaalsche deputatie, is op 21 dezer te Bloemfontein aangekomen. Wij (*Express*) hadden het genoegen, met den heer Joubert een persoonlijk onderhoud te hebben en daar natuurlijk het gesprek viel over de ervaringen der deputatie in Kaapstad, deelde hij ons o.a. het volgende mede. Onder de velen die persoonlijk de leden der deputatie verlangden te zien, behoorde ook Sir Bartle Frere, die den heer Kruger beleefdelijk liet weten, dat hij een onderhoud met dezen wenschte te hebben. De heer Kruger liet op even beleefde wijze terugvragen, welke Sir Bartle Frere dat, verzoek deed, daar hij er vier kende van dien naam. 1ste Sir Bartle Frere, die in Pretoria verklaarde, dat hij aan denzelfden God en denzelfden Bijbel geloofde, en diensvolgens voornemens was te handelen; een 2de, Sir Bartle Frere, die denzelfden dag toen hij dit zeide naar Engeland schreef, dat wanneer hij slechts troepen had, hij de Boeren wel naar huis zou jagen; een 3de, kende hij die de Transvaalsche Patriotten, "edele mannen" noemde, welker zaak de aandacht van het Engelsche Gouvernement ten volle waardig was, en eindelijk den vierde, Sir Bartle Frere, die gezegd had dat de patriotten slecht uit een kleine onbeduidende partij bestonden en dat de geheele bevolking ten gunste was van het Britsche Gouvernement. Na deze boodschap heeft Sir Bartle Frere niet meer van zich laten hooren.

JAGERSFONTEINSCHE DELVERIJEN.—Te Fauresmith is een maatschappij opgerigt onder den naam van "Jagersfontein Diamond Company," ten doel hebbende het bewerken van een blok van 65 claims in de Delverijen op Jagersfontein, door die Maatschappij gekocht voor de som van £23,000, en waarin aandeelen zijn te bekomen tegen den prijs van £25 per stuk.

Een jonge slager, die een meisje, dat aan de oevers der Modderrivier woont, verleid heeft, heeft reeds langer dan een maand in de gevangenis doorgebragt. De zaak zal nu spoedig in behandeling komen en men verwacht dat er eenige vreemde dingen aan het licht zullen verschijnen.—De heer O. J. Truter Azn., een neef van den Landdrost, is aangesteld tot postmeester te Bloemfontein.—Het weder is nog koud en verre van lekker; overdag stofwolken en 's nachts strenge koude. Er is nog geen teeken van regen.

PER TELEGRAAFKABEL.

De correspondent van de *Cape Times* zendt het volgende overzigt van de week:—

Londen, 25 Julij.

Maandag 19 Julij.—Skoboleffs moeder beroofd en vermoord door de Montenegrijnen te Philippolis. Griekenland, zegt men, neemt de uitwijzing der Berlijnsche Conferentie aan.—Woensdag, 21.—Het voorstel om Prins Napoleons monument in de Abdy te plaatsen is ingetrokken; de Koningin heeft toegestaan, het in de St. Georgekapel te Windsor op te rigten.—Door eene instorting van den tunnel onder de Hudsonsrivier zijn vijftig menschen omgekomen.—Door den agent des Onderkonings is aan Abdul Rahman, den nieuwen Emir van Afghanistan, aangekondigd, dat de Britsche troepen zich binnen de grenzen van Indië zullen terugtrekken.—Madame Eugénie is op Madeira aangekomen. Op Sint Helena heeft zij een bezoek gebragt aan Napoleons graftombe.—In haar antwoord op de gezamenlijke nota der mogendheden verlangt de Porte wijziging der eischen omtrent de Grieksche grenzen. Naar men zegt zal een eskader naar de kust van Dulcigno zeilen om aldaar eene demonstratie te maken.—Het gerucht wil, dat Sir Bartle Frere zijn ontslag heeft aangeboden.—Weder ongunstig. Veldgewas niet verbeterd.

De *Cape Argus* publiceerde gisteren het volgende telegram:—

Londen, 27 Julij.

In het Lagerhuis is de wet voor de compensatie der verdreven Ieren ten derden male gelezen met een meerderheid van zes en-zestig stemmen inbegrepen de Home Rulers.

De *Trojan*, die de ex-keizerin Eugenie aan boord had, is in den nacht van den 26sten te Plymouth, *via* St. Helena, Ascension en Madeira aangekomen.

BERIGTEN PER TELEGRAAF.

(*Websters Agentuur.*)

Port Elizabeth, 28 Julij.

De collecte voor het Hospitaal bedroeg verleden Zondag £183 0s. 8d.

Bisschop Rickards zal officieel door de geestelijkheid ontvangen en naar de St. Augustinuskerk begeleid worden, waar een bijzondere dienst zal gehouden worden.

In de moordzaak in de Evattstraat, heeft de getuigenis gruwelijke wreedheid van den moordenaar, Martinus Phillips, aan het licht gebragt. De ribben van de arme vrouw, die aan den eenen kant allen gebroken waren, hadden de longen doorboord en het bloed daaruit de levensorganen gevuld, zoodat het slagtoffer een pijnlijken dood moet gehad hebben.

Het weder is fraai.

DE ZAKEN IN BASUTULAND. BOERENRUITERIJ OP MARSCH.

(*Websters Agentuur.*)

Aliwal Noord, 27 Julij.

De Kaapsche Rijdende Scherpschutters zullen hier niet aankomen vóór Donderdag of Vrijdag.

Een troep Boerenruiterij vertrekt van middag naar Mohalieshoek.

Aliwal Noord, 23 Julij.

Tal van loyale Basutos hebben een schuilplaats gezocht in het distrikt Rouxville.

Queenstown, 27 Julij.

Er loopen verschillende geruchten omtrent den opstand der Basutos, maar zij zijn niet vertrouwbaar.

De stad is rustig en wacht af, welke stappen het Gouvernement zal nemen.

Er is nog geen bevel gegeven omtrent de Boerenruiterij.

De verjaardag van de Zondagscholen werd Zondag gevierd in de Independente Kerk; omstreeks 250 kinderen waren tegenwoordig.

DE OPSTAND IN BASUTOLAND NEEMT TOE. — GEDECIDEERDE HOUDING DER REBELLEN.

(*Websters Agentuur.*)

Aliwal Noord, 28 Julij.

Lerothode hitst de Basutos aan tot wederstand tegen het ten uitvoer leggen der ontwapeningswet, en rooft links en regts het vee der loyaal gebleven onderdanen. Eenige van Moletzanes volgelingen hebben zich bij Lerothode aangesloten en er heerscht thans een algemeene ontsteltenis. Een groot aantal Basutos zoekt een goed heenkomen in den Oranje Vrijstaat.

De heer Barkly op Mafeteng, en de heer Surmon te Magalieshoek, hebben de Publieke Gebouwen voorzien van schietgaten en verwachten alle dagen een aanval. De handelaars hebben allen het land verlaten.

Gisteren is van hier een voorraad ammunitie naar Magalieshoek gezonden onder eskorte van Troep E, 2de Regement Boerenruiterij, onder Kapitein Parker en 30 man sterk.

De rebellen dreigen de eerste de beste troepen, die het land mogen binnentrekken, met een aanval. Doda is, naar men verzekert, in het bezit van Moirosisberg. De Kaapsche Scherpschutterij te paard, ter sterkte van 500 man, wordt hier alle dagen verwacht om Griffith op Maseru te versterken.

WEST GRIKWALAND.

(*Websters Agentuur.*)

Kimberley, 27 Julij 1880.

Men gaat nog voort om op twee aangrenzende plaatsen in den Vrijstaat naar diamanten te zoeken; het resultaat is nog niet bekend.

Groote transacties vinden er plaats te Dutoitspan, Jagersfontein en te Koffijfontein; verschillende claims werden bij elkander gevoegd voor de vorming van grootere compagniën.

De *Diamond News* publiceert een kabeltelegram, gedateerd 26 Julij, waarin vermeld wordt dat de tegenwerpingen, gemaakt tegen den winner van de Derby, verworpen zijn.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

CALVINIA.

10 Julij 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Toevallig was ik heden hier tegenwoordig bij de zitting van den Afdeelingsraad, toen onder andere zaken een copie voorkwam van een rapport van den heer Bain over den Boterkloofweg, dat nog al heel ongunstig schijnt te zijn, en waarover heel wat discussie gevoerd werd. Het blijkt uit de discussie, dat de waardigheid van dien heer gekrenkt is, en wel, omdat hij niet den weg aangelegd heeft, en van daar zijn dwarsboomen. Nu wil ik niet zeggen, dat de weg niet beter kon aangelegd zijn. Er valt wel is waar, hier en daar nog wat op te zeggen; maar, is dat niet het geval, zelfs van genoegzaam alle wegen en passen, en inzonderheid van den Pakhuisbergweg. Dat werk is waarlijk toch ook geen monument van Ingenieurs-bekwaamheid. Was daar behoorlijk gehandeld, zonder gunste of gave, dan was de weg niet langs, *Groot* maar wel langs *Klein* Pakhuis gemaakt. Dit is niet alleen mijn gevoelen, maar ieder die goede oogen heeft, kan zelf oordeelen. Zelfs een bekwaam Ingenieur heeft verklaard, dat hij nooit een weg slechter heeft zien aanleggen dan den Pakhuisweg, en hij kon of wilde niet gelooven dat het werk door Mr. Bain gedaan was. Hier bewijst het alweer, dat men gemakkelijk de fouten kan zien van iets dat reeds klaar is. Verder spreekt het rapport van de kosten en uitgaven aan den Boterkloofweg, en onder andere, dat de opzigter aldaar meer aan salaris krijgt, dan *twee* andere op den Pakhuisweg. Maar dan vergeet het rapport ook te zeggen, dat de man het geheele werk *alleen* onder zijn toezigt heeft, voor alles aansprakelijk moet blijven, van alles verantwoording moet doen, in één woord, *zooveel* moet doen, en ook doet, als de vier of vijf aldaar geëmploijeerd, en dus op slot van rekening, met minder dan een kwart van de uitgaaf.

Waarlijk, de heer Bain had toch onderscheid kunnen maken tusschen bevoegd en onbevoegd, tusschen iemand die zijn boeken kan verantwoorden, of iemand die niet eens lezen en schrijven kan.—Ik heb hierboven aangemerkt, dat de waardigheid van den heer Bain gekrenkt is; doch hier schuilt waarschijnlijk nog iets anders achter. De Pakhuisweg is bijkans voltooid, na 6 jaren hard (?) werkens en een nietige (?) uitgaaf van ruim £10,000, en dat personeeltje moet geëmploijeerd worden; de aannemer der rantsoenen moet misschien een verdere verdienste hebben; aan den Bokkeveldsberg zal misschien niet zoo spoedig begonnen worden, en de vraag is nu, waar? En de echo roept, waar? Het antwoord volgt van zelf. Ik heb nog veel aan te merken, doch ik vrees te veel van uwe ruimte te zullen innemen. Nog slechts één punt, en wel het voornaamste, waartoe mijn schrijven dient. Gij weet Mijnheer! dat het Parlement in de laatste sessie £1500 voor den Boterkloofweg heeft toegestaan, en het blijkt heden uit de discussie van den Raad, dat die slechts de helft daarvan ontvangen heeft, en dat over de andere helft een massa correspondentie tusschen den Raad en het Gouvernement gevoerd is, doch te vergeefs. Nu vraag ik, en oordeel zelf: Is het geen verregaande willekeur, om geld, ons door het Parlement toegestaan en ons dus wettig en eerlijk toekomende, in te houden, om de grillen van een of ander ondergeschikte van de Regering tot het hem belieft, het ons te doen uitbetalen? Ja, het is waarlijk al te erg om zulk een groot bohaai te maken over zulk een nietige som, het eerste en eenige geld dat ons distrikt genoten heeft van het Gouvernement, ofschoon wij toch jaarlijks de koloniale koffers helpen vullen met £30,000.

Ik vertrouw, dat onze eenige vertegenwoordiger, thans in het Parlement, alle partikuliere overweging vooreerst zal ter zijde leggen en eerlijk en rondborstig (waarvoor ZEd. hier bij ons bekend staat) zal vragen om al de correspondentie tusschen het Gouvernement en dezen Raad over den Boterkloofweg gevoerd.

Als de regering regt en billijk wil handelen, dan behoort zij den Hoofd-inspekteur van wegen beide werken te laten inspekteren met iemand, die met beide distrikten en de omstandigheden daarvan door en door bekend is, en dus beter bevoegd om de uitgaven te oordeelen. En als de hoofdinspekteur werken in vergelijking brengt met wat aan beide zijden gedaan is, en in aanmerking neemt, dat deze door eenvoudige (?) boeren, en gene door een bekwaam Ingenieur gemaakt is, dan zal de Regering bevinden, vooral wat kosten en uitgaven betreft, dat het verschil enorm zal zijn.

Waarlijk, deze Raad behoort voor zijn ondernemingsgeest eer gepresen en aangemoedigd te worden, dan dat hem struikelblokken in den weg worden gelegd.

Door deze te plaatsen, mijnheer, zult gij verpligten

EEN BELASTINGBETALER.

SPOORWEGKOORTS.

Uniondale, Julij.

Aan den Redakteur!

Mijheer,—Sedert het reusachtige Gouvernements Spoorwegontwerp het licht zag, verspreidt deze koorts zich hier op een ontzaggelijke schaal. Er was heel wat leven onder de dorre doodsbeenderen, zoodat Oû George in de handen klapte, en den hoed naar boven zwaaide met zijn *hip hip hoerah*, onze spoorweg is gewonnen, van Mosselbaai *via* George, en Montagupas naar Oudtshoorn! Denk aan de woorden van den heer Merriman: een spoorweg door Montagupass te maken, waar het zoowat over de £20,000 per mijl had gekost om een ordinairen wagenweg over te maken, wat zal zulk een spoorweg per mijl kosten. En vraag nu in 's Hemels naam, waaruit zal en kan men dat betalen en zal waaruit het verkeer bestaan? Het is een ieder welbekend dat George niets dan hout had opgeleverd—doch deszelfs houtbosschen zijn in de laatste jaren meestal verbrand. Wat nu? Is het niet belagchelijk, van zulk een spoorweg te spreken, onverschillig hoeveel millioenen sterling die kosten zal? Ik sta verbaasd te vernemen dat eenige ingezenen van Langekloof zich bij den neus lieten leiden door negotieanten en smousen, om memories te teekenen voor dien spoorweg. En nog meer verbaast het mij, dat ons lid, de heer Robertson, zoo maar voor het reusachtige plan gaat stemmen, in strijd met zijne belofte, ons te Uniondale tijdens zijn verkiezing op eene publieke bijeenkomst gedaan, "dat hij voor geen verdere spoorwegen stemmen zou, voordat hij overtuigd was, dat de finantieele staat der kolonie zoodanig was, dat het land er voor betalen kan?" Kan de heer Robertson mij nu overtuigen, dat 's lands schatkist in zulk een staat is? Zoo niet, dan heeft hij inconsequent gehandeld.

Hier was het algemeen gevoelen, dat het Gouvernement niet in ernst was omtrent de spoorwegbill, omdat het deze lijn er in heeft gelast, en de bill daardoor zeker schipbreuk zou lijden?

Te Willowmoore was het nog een graadje doller. Daar zag men, "Stallwart men and Meager Smikes moving about the streets," en slechts één kreet hoorde men: Onze spoorweg van Baroekraal naar Oudtshoorn is nu gewonnen. En onder al dat lawaai kocht een zeker spekulant een soort van hotel aldaar voor zoowat £1500, waarschijnlijk om de passagiers per trein van accommodatie te voorzien, en zoo doende honderd percent profijt te maken. De koorts steeg zoo hoog, dat men kasteelen in de lucht ging bouwen.

Maar ach, welk een doodslag. De meerderheid in de Assembly zeide, ho, ha, draai aan de "break," anders loopt het land met spoorwegspoed in een schuld, daar het nimmer uitkomen kan, en vermorselde alzoo de reusachtige *bill of pil* van het Gouvernement, waarvoor de ingezetenen van dit land, die meerderheid niet genoeg dankbaar kunnen zijn. En wij wenschen dat zij eens een kijkje kwamen nemen te Uniondale. We zouden Saul Solomon in triomf ronddragen, tot elk ingezetene hem had gezien en gegroet, en hem dan zeggen, zie nu rondom, zie onze verwaarloosde wegen, onze bruggelooze rivieren; de groote behoefte aan besproeijingswerken,—de schaarschheid van arbeiders, ga voort eerst in al deze behoeften te voorzien, en spreek dan van spoorwegen.

Ik ben, enz.,
CORRESPONDENT.

DU TOIT *vs.* MADER, OF WIE SPREEKT DE WAARHEID?

Stellenbosch, 24 Junij 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In uw blad van heden verschijnt een brief van den heer J. J. P. du Toit, waarin hij tracht den heer Mader in verdenking te brengen bij het publiek, door hem van onwaarheid te beschuldigen.

Hij vergist zich echter deerlijk, als hij denkt, daarin te slagen.

"Give him a rope, and he will hang himself," is een gezegde, dat wij thans willen opvolgen en met eens toestemmen, dat de heer du Toit gelijk heeft, waar hij zegt, "de heer Meiring was reeds in het begin van Februarij aangesteld en eerst op den 3den Maart ben ik gekozen als Commissaris;" maar wij wenschen den heer du Toit de volgende vragen ter beantwoording voor te leggen, t.w.:

1. Waart gij tegenwoordig op de *eerstvolgende* vergadering na Meirings aanstelling, om de Municipale gronden op te meten.

2. Heeft u op die vergadering de vorige notulen hooren voorlezen?

3. Heeft u die notulen goed- of afgekeurd, en indien niet afgekeurd,—weet u niet, dat "die zwijgt, consenteert?"

4. Was u tegenwoordig of niet op den 5den September 1876 toen besloten werd aan Meiring £200 op zijn werk voor te schieten?

6. Was u tegenwoordig of niet op den 14den November 1876, toen besloten werd, den "Railway Engineer," te berigten, dat Commissarissen de verdeeling van het Gouvernement met betrekking tot den brand zullen betalen?

7. Was u tegenwoordig of niet op den 12den December 1876, toen besloten werd, de rekening van het Gouvernement in Junij 1877 te betalen, daar de Municipale kas toen zwak stond?

8. Was u tegenwoordig of niet op den 19den September 1876 toen de toenmalige secretaris rapporteerde, dat hij Meiring £200 had betaald, welke som hij genomen had van de "*Watergelden?*"

En zoo ja, heeft u al die besluiten goed- of afgekeurd, of is uw naam niet te lezen onder al die resoluties?

En wilt gij ons, niettegenstaande dit alles, nog wijs maken, "dat gij in sterke bewoordingen gesproken hebt tegen die onnoodige uitgaaf?"

Neen, mijnheer du Toit, het gaat niet zoo gemakkelijk als gij wel meent, om ons, namelijk, knollen voor citroenen te verkoopen.

Wij zullen u op 31 Augustus, den dag, welken gij en uwe twee geestverwanten voor het houden eener publieke vergadering bepaald hebben, van wat nader ondervragen en ten einde u op uwe hoede te stellen, in tijds kennis geven, dat wij dan verwachten, dat gij uwe handelwijze zult regtvaardigen.

Ga maar nog eens het notulen-boek na, maar vergeet toch vooral niet uw *satelliet* Bosman mede te nemen, daar gij, als gij ten minste weer in couranten gaat schrijven, gevaar loopt, grootere onjuistheden uit te kramen.

Ik ben
EEN DIE HET WEET.

DE VRIJWILLIGE AFTREDING VAN DEN HEER MADER.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In uwe uitgave van laatstl. Donderdag verscheen een open brief van den heer J. Mader, gerigt aan de Commissarissen der Stellenbossche Municipaliteit, waarin gemelde heer M. zijn baantje als commissaris en voorzitter der Municipaliteit neêrlegt.

De heer M. begon met te zeggen, dat de aanmerking, die hij gemaakt heeft bij de jongste vergadering der Commissarissen, namelijk, dat er een gevoel van haat en vijandschap bestaat onder de Commissarissen, niettegenstaande hem werd verzekerd dat zulks het geval niet was, toch bewaarheid is geworden, door hetgeen in de vergadering op dienzelfden dag plaats heeft gevonden, en daar hij geen kans zag eene verbroedering te weeg te brengen, hij na ernstig beraad tot bovengenoemd besluit is gekomen. *O tempora, o mores.*

Ik vraag den heer Mader, door wien is de oneenigheid gekomen? Waart gij, mijnheer, niet misschien de bewegende oorzaak van de zoogenoemde oneenigheid (of vijgeblad waarachter gij nu een schuilplaatsje zoekt voor uwe bedanking), toen gij uw pauselijk gezag wildet laten gelden, door zekere leden op eene gebiedende wijze te willen dwingen, uwe zotte vragen te beantwoorden.

Verder zegt de heer M. dat het hem altijd aanstootelijk en somwijlen pijnlijk was, de vele onaangename aanmerkingen te hooren, die door sommige Commissarissen gemaakt zijn geworden over de watergelden." "Ik ontken niet," zegt hij, "dat het beter zou zijn geweest, die gelden onaangeroerd te hebben gelaten. Ja, mijnheer, gij ontkent het niet, en niet te min, naamt gij het den anderen Commissarissen kwalijk, als zij er over spraken, en hunne afkeuring er over te kennen geven. Gij weet immers, dat de Commissarissen gekozen zijn om publiek geld te administreren: hoe kunt gij dan zoo dwaas zijn om het hun kwalijk te nemen, als zij van u als oudsten Commissaris, lid en voorzitter, eene opheldering willen hebben, wat, volgens het rapport van den heer Hall geworden is van de £850 watergelden plus de rente en inkomsten van waterbelasting van de laatste zes jaren? Als zij van u willen weten wat er geworden is van de £183 2s. 8d. die de ex-secretaris niet heeft verantwoord? Als zij van u willen weten, waarom de achterstallige belastingen niet zijn gecollecteerd (eene som uitmakende van over de £500)? Als zij van u willen weten, waarom er nooit behoorlijke boeken zijn gehouden? (Lees eens het rappport van den heer Hall tot uwe stichting na). Als zij van u willen weten of de Municipale gronden, die uitgegeven zijn voor 10, 15 en 20 jaren, door het Gouvernement bekrachtigd zijn geworden? Als zij—doch genoeg—waartoe meer?

Verder, zegt de heer M., Commissarissen moeten weten, dat zij altijd het regt hebben, om eene beleening te maken, onder verband der Municipale belasting, om de watergelden terug te betalen; met andere woorden, wij oude Commissarissen hebben het niet noodig geacht; vandaar hebben wij ons er niet over bekommerd, doch als gij nieuwe Commissarissen het moogt noodig achten, kunt gij eene beleening maken. Ja, mijnheer, dat weten wij ook en bedanken u voor dien raad; doch wij weten eenen anderen en nog gemakkelijker weg, hoe al die verlorene gelden terug te krijgen.

Een andere aanmerking, zegt de heer Mader, zoo dikwijlks door u gemaakt en waarover ik mij heb verwonderd, is, dat de vorige Commissarissen £300 aan den landmeter Meiring hebben betaald voor het opmeten der Municipale gronden, en waarvan zij niet een enkel *baak* kunnen aanwijzen. Hierop heb ik u geantwoord, en het was mij alsof gij het niet wilt begrijpen, dat de heer Meiring ten allen tijde bereid is, kosteloos de bakens aan te wijzen. Ja, mijnheer, wel moogt gij er bijvoegen, het was mij of gij het niet wilt begrijpen,—waarlijk die pil was ons ook te zwaar om te slikken. Immers een ieder, die iets van het landmeten verstaat, weet, dat het onmogelijk is, om de bakens, na vijf jaren te hebben gemeten en dat nog al over de 3,000 morgen grond, gelegen, in stukjes en brokjes, in verschillende afdeelingen kosteloos aan te wijzen.

De heer Mader zegt verder, ik had verwacht, dat hetgeen door de vorige Commissarissen in dit geval werd gedaan, door u zou zijn goedgekeurd, daar de Municipaliteit jaarlijks ver boven de £100 ontvangt van de verhuurde gronden.—Eilieve, welk een kluitje, de Municipaliteit ontvangt slechts iets over de £90, waarvan £62 6s. 6d. jaarlijks zijn betaald geworden voor de opmeting en het verschil van £30, dat nu meer betaald wordt, is, mijns inziens, niet te wijten aan de opmeting der gronden, maar enkel en alleen omdat huurhuizen voor de arme klasse op het dorp bijna niet te bekomen zijn, vandaar dat er aanzoeken komen om stukjes grond buiten de Municipaliteit.

Ja, mijnheer, het verwondert mij in het geheel niet, dat al uwe pogingen, die gij aangewend hebt, om eene verbroedering te weeg te brengen, vruchteloos waren. Ik voor mij bedank er hartelijk voor, om op deze wijze mij te laten verbroederen.

Immers, de Stellenbosch Bank en Divisional Council zitten ons nog te versch in het geheugen, om nu maar alles voor zoete koek op te eten en dan later voor het gelag te betalen.

De Commissarissen hopen binnen kort een gespecificeerd verslag van den staat der Municipale kas te geven, zoonls zij dien bevonden hebben op den 29sten Februarij laatstl.; dan kan het publiek voor zichzelf oordeelen.

P. J. BOSMAN, P.W.zn.,
Nieuwe Commissaris-lid.

Krakeelrivier, Julij 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Daar ik u nog nooit lastig gevallen ben, zoo hoop ik dat gij het mij niet zult kwalijk nemen, dat ik u verzoek mij een plaats te vergunnen voor deze weinige regelen. Met leedwezen heb in in de kouranten gezien, dat Gladstone zijne woorden omtrent de Transvaal gesproken op zijne reis door Schotland en Engeland verdraait en dat ook hij de Transvaal niet wil teruggeven. De meeste onzer Afrikaanders dachten aan zijn gepraat, dat als hij eerste Minister werd, de Transvaal zeker regt geschieden zou, maar nu moeten wij zien, dat Gladstone zijne krachten ingespannen heeft, net om dien eerepost te krijgen, dat er in hem net zoo weinig regt steekt als in Lord Beaconsfield, zoo dat men haast tot de slotsom komen moet, dat een Engelsch Staatsman het regt verdraait, blijkt of conservatief of liberaal is. Wat zou ik mij schamen, als ik in zijn plaats ware, en ik las het dankadres, aangeboden voor die weinige woorden voor de Transvaal gesproken, en nu dat ik die magt heb om veel te doen ik de politiek volgde van den man, dien ik zoo slecht gemaakt had. Het schijnt mij toe of Engeland's politiek veel heeft voor Jezabels handelen met Naboths wijngaard. De nieuwe Jezabel begeert de Transvaal; daar is goud, en om dit te krijgen worden getuigen opgeroepen om allerlei stories te vertellen. Het regt der Transvaal word geteesigd, en Achab, *alias* Lord Beaconsfield, *alias* Gladstone, is baas van de Transvaal. Kan het ons Afrikaanders kwalijk genomen worden, als wij met afkeer vervuld raken tegen alles wat Engelsch is? Kan een predikant, die zoo ijverig is voor de Engelsche taal, zeden en gewoonten en onze Afrikaansche regten verwaarloost, verlangen, dat zijne gemeente hem zal lief hebben? Het verheugt mij uitermate dat het conferentie plan niet doorgegaan is; dat Engeland toch kan zien dat wij niet maar altijd naar zijn pijpen willen dansen. Het komt mij voor, dat de heer Sprigg enkel voor Engelands belangen wil zorgen en die van Afrika verwaarloozen. Als hij zoo wil voortgaan. is het beter dat hij weer gaat mielies planten. Zeg toch aan Ds. Bosman dat hij moet ophouden om tegen de *Patriot* te schrijven; want hij spreekt zichzelven tegen.

Het gaat hier maar hard met de droogte; de verdiensten zijn schaarsch.

Ik ben enz.,
JACK PENNY.

Malmesbury, 18 Julij 1880.

De langgewenschte regen is eindelijk gekomen. Vrijdag avond is het begonnen te regenen en heden, den geheelen dag, bleef het aanhouden, en het lijkt of er nog veel meer van zal komen. De wind blijft noord en de lucht zwaar bewolkt. Onze boeren zullen nu wel blijde zijn, en wij allen, want gaat het met den boer goed, dan met alles; en hoe zou 't het gegaan zijn, ware de regen langer weggebleven? Het graan zou bijna vruchteloos ingeploegd zijn. Nu, hopen wij, zal het beter gaan, morgen zal er wel meer dan één ploeg ingespannen worden. Sommigen willen nog zaaijen en anderen weer braken.

Onze kerktoren met al deszelfs tegenspoeden nadert langzamerhand zijne voltooijing. Het is een fraai stuk werk dat goed gebouwd is. Het strekt waarlijk der Bouwcommissie tot *eer*, maar den tegenstanders tot *oneer*, dat zij zooveel struikelblokken in den weg hebben gelegd. Misschien zullen zij nu, om dat alles te vergoeden, fluks de handen in den zak steken en bijdragen geven, een ieder naar dat hij kan; die veel heeft, veel, en die weinig heeft, weinig.

Volgens een schrijven in het *Volksblad* van gisteren, zou men denken, dat er velen zijn, die niet het gemis van Dokter Biccard gevoelen; maar er zijn slechts weinigen, en natuurlijk wanneer men heeft helpen bijdragen om iemands leven ondragelijk te maken, kan men niet treuren, wanneer de levensdraad afgesneden wordt. Maar zoo men tot nadenken komt, dan behoort men toch niet langer om zichzelven alleen te denken, maar ook wat men anderen daardoor heeft aangedaan, en dan moge men trachten rust te vinden, maar die rust zal nergens gevonden worden bij de gedachten, wat staat mij nog te wachten.

* * * *

TELEURSTELLING.

Stellenbosch, 26 Julij 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik denk, het wordt hoog tijd voor velen onzer Parlements-leden dat het Parlement geprorogeerd wordt.

Er zijn sommigen over wien de heer Sprigg een zonderlingen invloed schijnt uit te oefenen, nu zij zoo dagelijks met hem verkeeren. Onder dat getal rekenen wij ook ons oudste lid, den heer Mijburgh. Dat hij (de heer M.) zoo plotseling een volslagen ministerialist geworden is, geheel in strijd met de wenschen zijner kiezers, heeft hier natuurlijk de diepste verontwaardiging gaande gemaakt.

De Stellenbosschers zijn nu wel zoo kinderachtig niet als hunnen vertegenwoordigers op elken maatregel de wet voor te schrijven, hoe te stemmen, daar zij hunne leden vertrouwden, doch met den heer Mijburgh is onze hoop bitter teleurgesteld, en hij is dan ook niet meer voor ons de man, die hij vroeger geweest is. Dat een Stellenbosch lid een ministerie kan ondersteunen, dat zulke heillooze maatregelen kon voortbrengen, als bijvoorbeeld de gehate Accijnsbelasting, de willekeurige ontwapening van duizenden tot hiertoe loyale en trouwe Basutos, de Confederatie, van Sir Bartle Frere en niet zooals wij die zou kunnen wenschen; een spoorweg-schema, berekend om het land in schulden te dompelen en Port Elizabeth in alles op den voorgrond te stellen; een ministerie, dat hartelijk instemt met de annexatie der Transvaal en Sir Bartle in zijn onzinnige politiek in verband daarmede blijft ondersteunen, waarlijk, dat grieft ons. Wij hadden nog gehoopt, dat het uitbreken van den Basuto-oorlog en de bespottelijke spoorwegbill hem de oogen zouden doen opengaan, maar helaas! niets van dat alles. Hem andermaal zijn onbeperkt vertrouwen te zien uitdrukken in zulk een ministerie, dat heeft ons verbaasd. Of zijn hem welligt de oogen opengegaan en is hij nu beschaamd zulks te erkennen? Indien dat het geval is, kunnen wij den heer Mijburgh verzekeren, dat wij eerlijkheid van hem verwachten. Dat de heer Mijburgh het heeft helpen bewerken, dat het Stellenbossche college £3,000 kreeg en dat hij ferm tegen het stoken van molassebrandewijn optrad, daar blijven wij hem zeker dankbaar voor, doch daarvoor had hij niet noodig een volgeling van Sprigg te worden en zijne onafhankelijke opinie en zijn gevoel van wat regtvaardig is, behoeven prijs te geven. Nog kunnen wij het maar niet ontdekken, wie eigenlijk die 70 of 80 zijn, die den heer Mijburgh met eene petitie ondersteunden in zijne stem over de Ontwapeningswet, en onder welke voorwendsels sommigen dier naamteekeningen verkregen zijn, is geen geheim. Welk eene bespottelijke gedachte was het niet, namelijk, op eene publieke vergadering een votum van wantrouwen voor te stellen over het gedrag van ons ander lid. Het idee was, voorwaar, schitterend, maar helaas! ik ben bevreesd, men zou geen secondant gevonden hebben.

Maar nu van den os op den ezel, zooals het spreekwoord teregt zegt.

Wat of de correspondent van het *Volksblad* alias A—— K—— zich toch bespottelijk maakt door zijn hatelijk en niets-beduidend geschrijf in de nieuwsbladen. Wat of die jongen nu eigenlijk met zijn laatste geschrijf bedoelt, is mij, en ik geloof hemzelven ook, zeer flaauw voor den geest. Wij beklagen waarlijk het lot van "Correspondent," dat hij nu misschien voor een geruimen tijd van Ds. Neethlings prediking zal moeten verstoken blijven, ingeval deze naar Europa gaat. Dat "Correspondent" nu juist op dien gedenkwaardigen Zondag, toen hij de dienst in het Nederd. Geref. Kerkgebouw met zijne tegenwoordigheid opluisterde, een proponent moest hooren preken, dat was dan ook grievend en verpletterend voor den grooten man. Het wordt dan ook algemeen betreurd, dat "Correspondent," die zulk een trouw kerkganger is en zulk een levendig belang stelt in het geestelijk welzijn der gemeente, zoo wordt behandeld.

Misschien zou het goed wezen, zoo hij in het vervolg kennis kon geven aan den kerkeraad, wanneer hij ter kerk zal komen, dan konden er behoorlijke schikkingen gemaakt worden.

Waar iemand toch al niet toe geraakt, wanneer zijn beroep hem geen genoegzame tijdkorting verschaft!

AFRIKA JR.

Montagu, 12 Julij 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik zie "Opregte Afrikaner," van Swellendam, weder voor den dag komen. Het verwondert mij dat de hooge man alweder zoo laag afdaalt om beneden zijn notitie te antwoorden. Het schijnt mij toe, dat hij met zichzelven geen raad weet. Daarom houdt hij zich zoo gaarne bezig met zulke onnuttige blind rondtastende dingen, alsof hij iets voelt of ziet—vooral in het laatste schrijven—als een holle kalabas met niets van waarde er in. Mij aangaande, ik heb bezigheid en wensch ook den tijd nuttiger te besteden dan de "Opregte Afrikaner," die zooveel tijd heeft en zooveel pleizier en eer er in vindt om zijn en zijn moeders- en zijn landstaal voor haar te verbergen enz.

Nu, daar de "Opregte Afrikaner" zooveel tijd heeft, laat hij dan beschrijven hoe opregt hij is, dewijl ik er aan twijfel. Laat hij ook beschrijven de onwaarheid, die de *Patriot* zou gezegd hebben van de Kweek-, Normaal- en Hugenotenschool. Ook is hij nog het antwoord schuldig op het stukje "Niet de Aanbidder der waarheid."

Wat de naamteekening betreft, dewijl gij mij voorgegaan zijt in het schrijven: teeken gij eerst. Voor den mijne noch voor den valschen "Opregte Afrikaner" vrees ik niet.

PATRIOT.

TOESCHOUWER *vs.* DEN CORRESPONDENT VAN HET "VOLKSBLAD."

Aan den Redakteur.

Mijheer,—Ik heb de correspondentie, ontstaan over de Stellenbossche Municipale Electie, tusschen "Toeschouwer" en "Correspondent van het *Volksblad*," nauwkeurig gelezen.

Deze meldt dradzaken, gene schermt in de lucht. "Toeschouwer" begon met "Correspondent" te raden, liever het courantschrijven na te laten, dan er in te gaan pogchen dat zijn kandidaat, die bijna uitsluitend door de stemmen der gekleurden gekozen is, de overwinning behaald heeft. Een heel verstandige raadgeving, niet waar, heer Editeur? Het fatsoenlijk publiek, door ondervinding wijs geworden, weet wat zulke stemmen waard zijn, en hoe men ze verkrijgen kan. Het kan dus geen hoogen dunk geven, van correspondenten, die over electies door zulke stemmen bewerkstelligd, in de kranten gaan pogchen. Van daar, dat "Toeschouwer" die zeker niet gaarne ziet, dat het wereldruchtbaar wordt, dat onze waardige "Correspondent van het *Volksblad*" zich in zulke dingen verheugt, hem raadt, liever het courantschrijven na te laten, dan over zoo iets er in te pogchen.

"Correspondent," in plaats van uit die wijze raadgeving voordeel te trekken en te zwijgen, liet zich hooren.

Weerlegde hij "Toeschouwers" brief? Neen, dat deed hij niet. Edoch, die was niet te weerleggen. Wat deed hij dan? Hij braakte, zoo als "Toeschouwer" teregt in zijn antwoord aanmerkte, zijn vuile gal op den Kerkeraad uit, verdraaide "Toeschouwers" raadgeving, als of die van den Kerkeraad kwam, die, zooals hij zegt, niet gaarne ziet, dat hij hunne daden publiek maakt.

"Toeschouwer" waschte hem hierop de ooren voor eens goed, door na eenige punten, die in zijn, nl. "Correspondents" brief voorkomen, weerlegd te hebben, hem de bittere pil te slikken te geven, met hem te verzekeren, dat de Predikant en Kerkeraad het beneden zich achten, van zijn vuil geschrijf notitie te nemen, en dat zij, in plaats van te verlangen, zooals hij denkt, hem uit het dorp te verbannen, met medelijden jegens hem bezield zijn.

Dat was te veel vóór "Correspondent," die altijd onder den indruk verkeerde dat hij een doorn in des Kerkeraads oog was, op eens zoo uit den droom geholpen te worden. Leest eens zijn antwoord. "Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven, en geen twintigtal toeschouwers zullen mij van mijn standpunt doen veranderen." Geen wonder, mijnheer "Correspondent," "Toeschouwer" heeft het immers gezegd, "Soort zoekt soort." Verder gaat "Correspondent" voort. "Toeschouwers brief vloeit over van beleediging, instede van mij op mijne vraag te antwoorden." Dat is te dol, niet waar, heer Editeur? Aan welke beleediging heeft "Toeschouwer" zich schuldig gemaakt? Is het misschien, waar hij zegt: Ik erken aan het zinken te zijn, doch, gelukkig, in schoon water, maar niet in wijn of brandewijn? Wat het; "instede van mij op mijne vraag te antwoorden" betreft, laat ik, heer Editeur, aan u en het publiek over, te oordeelen, welke persoon zijne tegenpartij op zijne zaak geantwoord heeft, "Toeschouwer" of "Correspondent."

EEN TROUWE LEZER VAN DE "ZUID AFRIKAAN."

HOLLANDSCH EN ENGELSCH.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Er wordt in deze dagen veel op dit gebied gezegd en geschreven, waarover ik mij, als een Afrikaander en voorstander der Hollandsche taal, in waarheid zeer verblijd, alsmede velen met mij.

Ook ik wensch er het een en ander bij te voegen, ter aanvulling van het groote werk, dat met volle kracht door alle ware Afrikaanders behoort aangevat en verdedigd te worden.

De Hollandsche spraak is, voorwaar, een zeer schoone en eervolle. Wij, als degenen in wier aderen Hollandsch bloed vloeit, behoeven ons niet te schamen, onze onderlinge gesprekken en correspondentiën in genoemde taal te houden en te schrijven.

Het doet mij leed, als ik in een gezelschap van Afrikaanders ben, dat er Engelsch gesproken wordt. Engelsch is goed, maar het behoort op zijn plaats, althans niet in Afrikaansche gezelschappen (daar toch vooral in het geheel niet). Voorstanders van het Engelsch! vergunt mij de vraag, of dat de taal is, waarin uwe ouders het eerst tot u gesproken hebben, of in welke gij de eerste woorden geuit hebt, die u vergund werden te stamelen. Zoo ja: geef dan aan die taal de voorkeur. Indien het tegenovergestelde, geeft dan eerlijk aan de andere de eervolle plaats, die zij behoort in te nemen.

Eindelijk, Vaders en Moeders, indien u de taal, die bij uwe wieg gesproken werd, dierbaar is, ziet dan toe, dat uwe kinderen er grondig in onderwezen worden. Laat u niet misleiden door sommigen die meenen, dat het Hollandsch van zelf komt. Nonsense! onwaar! Integendeel er behoort eene grondige studie toe. Andere talen zijn goed en nuttig, maar laat de Hollandsche de hoeksteen zijn, waarop al de anderen (hoe schoon ook) rusten. Wij wenschen vooral niet uit het oog te verliezen: dat de hoeksteen de voornaamste is in het geheele gebouw, en dat evenzoo de Hollandsche taal de eerste plaats altijd en ten allen tijde behoort in te nemen.

Ziedaar het gevoelen van velen, ja zeer velen, die zich, hoewel niet door schrijven in nieuwsbladen, laten hooren, maar zoo dikwerf als de Hollandsche taal verdedigd wordt, daarover zeer verblijd zijn, en met den verdediger van ganscher harte instemmen.

Waarde landgenooten, laat u meer hooren. Zijt ijverig van geest in het verdedigen van datgene, dat u dierbaar is, daar ook de vorige geslachten zich van die taal bediend hebben, zie ik niet in, waarom wij haar moeten verlaten. Mij dunkt, het is immers geheel en al verkeerd. Wij behooren haar in volle waarde te houden. Nog eens: zwijgt niet, Afrikaanders, maar laat u hooren ter wille van van datgene dat u zeer dierbaar is, opdat degenen die half wakker zijn, ten opzigte van genoemd onderwerp, geheel mogen ontwaken, en bij vernieuwing de taal hunner vaderen mogen omhelzen, en haar andermaal haar vorig standpunt geven, dat haar in waarheid toekomt in het huisgezin; soowel als daarbuiten.

Moge dit schrijven dienen, om alle ware Afrikaanders aan te wakkeren, is de wensch van

UW LANDGENOOT.

Kuilsrivier, Julij.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Vergun mij een plaatsje in uw geëerd blad voor de volgende:

Vraag: Behoort een schoolmeester zich niet tevreden te stellen met een salaris van £130, vrije woning en een gerieflijke plaats? Zoo ja, waarom dan nog een "bottle store" en een winkel er bij gedreven? Kan zulk een meester goed onderwijs geven, en wordt er niet voor goed onderwijs betaald?

Ik hoop dat de oogen van het comité zullen opengaan.—Ik ben, enz.,

EEN VRIEND DER JEUGD.

DE SWELLENDAMSCHE VERTEGENWOORDIGERS.

Montagu, Julij, 1880.

Aan den Editeur van de Zuid-Afrikaan.

Mijnheer,—UEd. moet niet denken, dat wij allen zoo tevreden zijn met de handelwijze van onze vertegenwoordigers. Zeker hebben zij een deel van hun invloed verloren door te stemmen voor de ontwapeningswet. Wij zien er geen heil in. De tweede lezing van de Veldartillerie-wet, zoo onmeedoogend doorgeperst, verwondert ons. Wij houden aanteekening hoe zij gestemd hebben en zullen naar de gevolgen zien. Maar één ding is zeker, dat stemmen de heeren Barry en Moodie aanstaande jaar voor Confederatie en Conferentie, zij in het vervolg alleen van hun klerken, als zij die hebben, ondersteuning moeten verwachten.

OPMERKER.

STELLENBOSSCHE MUNICIPALITEIT.

26 Julij 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het gedrag der nieuwe Commissarissen der Municipaliteit baart nog gedurig opspraak. Zooals men weet, hebben zij zich in een der jongste vergaderingen zeer bespottelijk gemaakt in het oog van het publiek, zoodat de voorzitter verpligt was voor zijn ambt te bedanken. En hetgeen zij gedaan hebben, dient door ieder weldenkenden mensch ten hoogste afgekeurd te worden. Deze heertjes, onder wie zoo veel *nijd en bitterheid* bestaat, zijn nog al voorstanders der Christelijke Kerk alhier.

Het is niet mijn doel, door het gedrag van deze lieden openbaar te maken de kerk van onzen dierbaren Heiland in minachting te brengen; neen, dat volstrekt niet; maar het is te betreuren, dat mannen, die zich aan zulk een gedrag schuldig maken, onder de voorstanders der kerk kunnen worden toegelaten, die door hunne daden openlijk toonen, wie zij zijn, en de kerk bij de wereld, de onverschilligen en anderen, meer nadeel en oneer aanbrengen, dan zij zich kunnen verbeelden, en die hoe eerder hoe liever, voor hun wangedrag onder kerkelijke tucht dienen gesteld te worden, daar zij op den Zondag voor gemelde vergadering, die op den volgenden Dingsdag werd gehouden, deel hebben genomen aan het Heilige Avondmaal. De kerkeraad behoort hiervan kennis te nemen en de zaak behoorlijk te onderzoeken. De ingezetenen, die de vergadering hebben bijgewoond, kunnen daarvan getuigen, en zij zullen wel den moed hebben om als mannen voor den dag te komen, om hunne getuigenis desaangaande te geven, waarmede zij aan de gemeente en het publiek een groote dienst zullen bewijzen, zoo ook de kerkeraad, wanneer hij een onderzoek zal instellen. Doet hij het niet, dan vrees ik voor de gevolgen.

Het publiek wacht om te zien, wat den kerkeraad nu doen zal, daar er veel over het gedrag der nieuwe Commissarissen wordt gesproken en die zoo gemakkelijk en ten volle kan worden bewezen.

Aan den wensch van den correspondent van het *Volksblad* is gisteren behoorlijk voldaan. Noch kandidaten, noch proponenten zijn voor onze dorpelingen opgetreden. Professoren Murray en Marais waren beide ingespannen en de toehoorders zijn ten hoogste voldaan.

Zoo behoort het. Adieu.

OUD KERKERAADS-LID.

PAARLSCHE
Brand Assurantie en Trust Maatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN EEN
Kostbaar Erf en Losse Goederen
IN DE
NOORDER PAARL.

In den Insolventen Boedel van JACOBUS DANIEL VAN DER SPUIJ.

Op Dingsdag, 3 Aug., 1880,

ZAL de Ondergeteekende publiek doen verkoopen op de plaats zelve,

1. VASTGOED, — Zeker Erf, bevattende twee suffisante Gebouwen, het eene een ruim en luchtig woonhuis, naar den nieuwsten smaak gebouwd, met noodige buitenvertrekken; het andere gebruikt als Slagters- en Smidswinkel, centraal gelegen aan de Mainstraat in Wijk No. 4, en geschikt voor het drijven van eenigen handel of nering.

2. HUISRAAD. — De gewone Verscheidenheid Voor-, Eet- en Slaapkamer Meubelen, Stoepbanken, Schilderijen, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, enz.

VOORTS, 2 Trekpaarden, 1 Kar op Veeren, 1 Open do., 1 paar Tuigen, en een hoeveelheid Slagtersgereedschap, Schalen en Gewigten.

Liberaal Bonus.

J. J. DE VILLIERS, A.P.zn.,
Eenig Curator.

W. P. Bank Gebouwen,
Paarl, 19 Julij 1880.

De Heeren J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

MUTUAL
Levens Assurantie Maatschappij
VAN DE
KAAP DE GOEDE HOOP.

Kennisgeving aan Leden.

KENNIS WORDT BIJ DEZE GEGEVEN, overeenkomstig de Acte van overeenkomst der Maatschappij, dat de VIJF-EN-DERTIGSTE JAARLIJKSCHE BIJEENKOMST gehouden zal worden

Op Maandag, 2 Aug. a.s.,
'S MIDDAGS, TEN 12 URE,

In de Zaal der Maatschappij, tot het ontvangen van een Rekening en Staat van de aangelegenheden en zaken der Maatschappij, opgemaakt tot 31 Mei 1880; om drie Directeuren te kiezen in de plaats van hen die aftreden, alsmede voor de aanstelling van twee Auditeuren en voor andere algemeene zaken.

De Kandidaten, genomineerd ter verkiezing als Directeuren zijn de Heeren H. M. ARDERNE, JAMES MURISON, CHARLES MANUEL en W. M. FARMER.

Op last der Directie,
J. C. GIE, Secretaris.

Kaapstad, 8 Julij 1880.

DE PAARLSCHE
Brand Assurantie en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
Negotiegoederen, Smeerwaren, Huisraad, enz.,
TE WELLINGTON.

In den Insolventen Boedel van EDWARD JOHN MARTIN.

Op Zaturdag, 31 Julij 1880,

ZAL de Ondergeteekende publiek doen verkoopen den geheelen Voorraad Winkelgoederen, bestaande uit: Klaargemaakte Kleederen, Kousen en Sokken, Linnen, Flanel, Geruit, Fluweel, Punjums, Llama, Baftas, Graslinnen, Broekengoed, Hemden, Merino, Mouseline, Voersits, Kant, Lint, Zakdoeken, Handdoeken, Sjerpen, Kombaarzen, Kruisbanden, Belts, Knoopen, Mans, Vrouwen en Kinder Stevels en Schoenen, Zalm, Atjar, Worcestershire Saus, Castor en Zoete Olie, Manden, Potten, Nieuw Glaswerk, Koffie, Suiker, Thee, Rijst, Kaarsen, Zwartsel, Olie, Cichorei, Gember, Sardientjes, Erwten, Pijpen Lampen, enz., enz.

2. De gewone verscheidenheid HUISRAAD, waaronder, 1 dubbel Ledekant, Wasch en Kleedtafels, Kleederkasten, Eettafels, Stoelen, Lampen, Spiegels, Schilderijen, Ottomans, Tapijt, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, enz., enz.,

J. J. DE VILLIERS, A.P.zn.,
Eenig Curator.

W. P. Bank Gebouwen,
Paarl, 19 Julij 1880.

De Heeren J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers

Kennisgeving aan Crediteuren en Debiteuren.

In den Intestato Boedel van wijlen FRANS JOHANNES CORNELIS HEYNS en vóór overledene echtgenoote HILLETJE ALETTA CHRISTINA HEYNS (geb. VAN ZIJL) in leven woonachtig te Hardevallei, Distrikt Piquetberg.

ALLEN die iets te vorderen hebben van bovenstaanden Boedel worden verzocht hunne rekeningen "*behoorlijk gespecificeerd*" in te zenden aan den Ondergeteekende, ten zijnen kantore, Piquetberg, binnen 6 weken van af dato dezes, en diegenen die aan gemelden Boedel schuldig mogten zijn, hunne debita te komen vereffenen binnen den tijd voormeld.

K. DE LINT,
Agent voor A. BRINK,
Executeur Datief.

Piquetberg, 20 Julij 1880.

Oproeping van Crediteuren en Debiteuren.

In den Boedel van wijlen HUGO AMOS VAN ZIJL en nagelaten echtgenoote HILLETJE GERENDINA FREDERIKA VAN ZIJL (geb. TRUTER), van de Plaats Hardevallei, Piquetberg.

ALLEN die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan bovenstaande Boedel, worden verzocht hunne rekeningen "*behoorlijk gespecificeerd*" in te zenden aan zijne woning te Drommelvallei of hunne debitas te komen voldoen binnen zes weken van af heden.

J. A. BRINK,
Agent voor de Weduwe en Executrice Testamentair.

Drommelvallei, Piquetberg,
20 Julij 1880.

Aan Transportrijders.

GESLOTEN TENDERS, geadresseerd "Transport" worden ten Kantore van de Zuid Afrikaan ingewacht voor het vervoeren der per *Louis Alfred* aangekomen Trekboeren, naar Kimberley of Potchefstroom. Zij bestaan uit GERT DU TOIT, diens vrouw en twee kinderen, de weduwe BOTMAN en twee kinderen, de weduwe SMUTS en een kind en HANS DU TOIT, d.i. tien personen, waaronder zich twee kleine kinderen bevinden.

J. H. HOFMEYR, JR.,
Hon. Sec. der Hulpcommissie.

PAARLSCHE
Wijn en Brandewijn Handelmaatschappij

BENOODIGD.

EEN KLERK, aan het Kantoor van de Wijnmaatschappij, die reeds eenige ondervinding heeft opgedaan in het vak van Boekhouden en ander Kantoorwerk.—Salaris £75 per jaar.

Applicatien voor bovengenoemde betrekking zullen ontvangen worden vóór of op den 4den Augustus aanstaande.

Op last van Directeuren,
I. A. J. ROOS, JR., Sec.

P. W. & B. H. Maatsch. Kantoor,
Paarl, 10 Julij 1880.

H. RUPERTI,
KOOPMAN,
SCHEEPS- EN COMMISSIE AGENT,
No. 55, ST. GEORGESTRAAT,
Tegenover de Zuid-Afrikaansche Bank

Wellington.

DE Ondergeteekende maakt bekend, dat hij den Voorraad BOEKEN van den heer E. C. LE ROUX overgenomen heeft en den Boekhandel zal voortzetten.

D. J. MALAN, JAC. ZN.

Kerkstraat, Wellington.

Gedrukt bij SMUTS & HOFMEYR, No. 1 Kasteelstraat, Kaapstad.